

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Cena 2 Din
Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 29/I. Poštni predal številka 345. Račun poštne hranilnice v Ljubljani številka 15.393

Ljubljana, 27. julija 1933

Naročnina za četrt leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki in povsod drugod 2 dolarja

Štev. 30
Leto V

Jadralci po zraku

Najboljša šola za let z motornim letalom. - Jadralni uspehi z brezmotornimi letali. -- 16.000 mladih ljudi prisega na svoje „škafle“

Čemu neki jadralci po zraku? Norbert Kronfeld, slovitni jadralci po zraku, ki je premagal Vezuv, pravi: »Jadranje po zraku je šola za pravo »letenje«, torej je osnovna stopnja letalskega sporta. Če bi hoteli vse te navdušene mlade ljudi, ne oziraje se na ogromne troške, navaditi letanja z motornimi letali, bi ugotovili, da manjka večini mladih letalskih učen-

li svoje »škafle«. Sredstva so lovili vsepovsod, delo, ki so ga ovirale tehniške neprilike, je bilo dolgotrajno, toda — lepega dne je bil »beli ptič« dograjen in sposoben za let.

Treba je najti ugodno vzletišče. Vsak hrib ni pripraven za to. Za podvig takega umetnega ptiča je treba primerne »vlačilne« sile. Dvanajst krepkih fantov se vpreže v

nih višavah in čutiti v vseh žilah zmago...

Jadralci po zraku se okorišča pri svojem letu z opazovanjem ptičjega leta in si ga skuša sam prisvojiti. Ptič se spušča na primer vzdolž nekega pobočja, ne da bi pri tem padal. Zračna plast uhaja zaradi lastnega vzgona izpod ptičjega telesa. Dočim je na vrhni strani peroti zračni tok normalen, se pod perotnicami svojevrstno tare, kar je za let zelo važno. Približno v sredini ptičeve »podlakti« nastaja nekakšen zračni vrtinec, ki ga imenuje Gustav Lilienthal »Widderhornwirbel«. Torej se polžeče gibanje zraka spreminja v valjajoče. Ptičeve peroti počivajo tako rekoč na vrtečem se zračnem valju, ki se zmerom obnavlja. Če torej ptič te zračne vrtince pravilno izrablja za nosila, ne morejo perotnice »zdrsniti«.

Slični vrtinci nastajajo tudi pod trupom in repom ptiča.

Če ptič povese rep — svoje višinsko krmilo — stisne nosilni zrak in se dviga. Kadar pa spremeni dolžino in naklonski kot svojih perotnic izrablja s tem zračno energijo. Prav tako je z jadranjem po zraku.

Pred vzletom so vsa krmila stroja pri miru. Moštvo za vzlet — štirje ali osem — vleče za sabo gumijasto vrv, dočim drži eden trup letala. Na povelje »teci« beži moštvo za vzlet v smeri nameravanega poleta, gumijasta vrv se pa nateza. Ko je vrv popolnoma raztegnjena, spusti oni, ki je letalo držal, na povelje »zdaj« trup zračne »škafle«. Moštvo za vzlet pa

teče kar naprej, dokler se letalo ne dvigne.

Dokler je letalo v pravilni in primerni legi, je mlademu pilotu kar dolgčas, ker nima opravka. Čim letalo menja lego ali pa prične padati, mora pilot potegniti za vzvod primerne krmila. Za vsako spremembo lege je ustrezno krmilo. Za višinsko regulacijo je višinsko krmilo. Če se utegne letalo dvigniti, potegne pilot vzvod višinskega krmila navzdol, če prične padati, potegne roč navzgor. Stransko in prečno krmilo daje poletu smer. Sleherni gib je treba izvesti skrajno umerjeno in po malem, da se enakomernost poleta s streslajem ne skali. Taka je torej v velikih obriših tehnika jadriranja po zraku.

Zdaj pa pogledimo kakšne uspehe so dosegli v jadriranju na primer Nemci, ki vodijo v tem sportu. Günther Grönhoff je letel 8 in pol ure pred podečo se nevihto na progi 265 kilometrov iz Monakovega do Kaadna, s čimer je prekosil Kronfeldov svetovni rekord. Wolf Hirth je jadriral skoraj celo uro nad newyorškimi nebotačniki ter se je moral zaradi policijske odredbe spustiti, ker se je bilo bati resnih prometnih ovir na cestah. Fuchs je letel dobro uro nad Berlinom, akademska skupina jadralcev po zraku je pa priredila prvi jadralni skupni let. Policijski nadporočnik Hentschel iz Kassla je vzdržal enajst ur v svoji »škafli« v zraku, Kronfeld je pa prejadral Rokavski preliv. Komaj v dobrih desetih letih, odkar se je jadriranje po zraku v Nemčiji udo-

Kako grade ogrodje »jadrnice«

cev prave telesne in duševne popolnosti za tak težak sport. Jadranje po zraku je pa najboljša preskušnja in najboljša šola letalskih zmožnosti podnebov.

Mlad, telesno in duševno čil človek se kaj kmalu privadi jadriranja po zraku. Za to ni treba Bog ve kakšnih telesnih moči, temveč v prvi vrsti razuma, spretnosti in poguma. In prav za tem tiči veliki pomen tega krasnega sporta za našo mladino. Poleg zdravega telesnega gibanja v prosti naravi, poleg tehniške izobrazbe in spoznavanja letalskih zakonov, je največje važnosti vzgoja v duševni disciplini, neustrašnosti in navajanje k umirjenem in premišljenem dejanjem.

Seveda so žilavost, energija, navdušenost in tovarništvo glavni in samo po sebi razumljivi pogoji za udeleževanje pri tem sportu. V Nemčiji je na pr. danes ta dan 16.000 mladih ljudi, ki se bavijo z jadranjem po zraku. Z večine so taki, ki so si strnjeni v skupine po deset ali dvanajst, pod vodstvom strokovnjakov sami zgradi-

letalo in ga vleče na hrib, na vrhu jih potegne enajst za vzletne vrvi in enajst jih teče spet po hribu navzdol, dvanajst jih nese letalo nazaj na višino, samo da sme vsak od njih enkrat, vsaj enkrat užiti kratke minute sreče, ko sedi sam v »škafli« in s pametjo in pravilnim krmarjenjem obdrži letalo v zraku, da morda v sijajnem loku olupša svojo zračno pot, morda poskusi »vijak«, preden se previdno spusti spet na zemljo —.

Za to je treba rsičnega in zdravega navdušenja. Vse tiste grde dolžitve, da so jadralci po zraku ljudje, ki svojega življenja ne cenijo dovolj visoko, so napačne in pretirane. Menda ni pod milim nebom srečnejših ljudi, ki bi se bolj veselili življenja in zdravja, kakor jadralci. Oni hočejo užiti kaj več kakor navadni zemljani; premagati hočejo lastno težo, ki jim ne da od tal, premagati hočejo zrak s svojo lastno voljo, s svojo lastno močjo, okopati se hočejo v zrač-

Na desni: Pred odletom

Otok gobavcev

»Nečistnik!« — kar ledeho nas spreleti, če beremo v zgodbah sv. pisma in romanih ta strašni klic, to strašno opozorilo najne srečnejših med nesrečnimi, ki so se morali skrivati v temnih jamah. Toda še današnji dan so gobaveci na svetu, vsa tišta strahotna poročila iz romanov so še danes žalostna resnica. Še danes ta dan je vse polno bolnikov, ki čakajo izboreni iz človeške družbe svojega žalostnega konca. Znameniti španski pisatelj Edouard Zamacois nam v pričujočih vrsticah poroča, kaj je videl in doživel na otoku gobavcev v Ameriki.

San-Juanu de Portorico nasproti, zunaj zaliva, prilično dve miljii od »Castilla de Moro« je otok »de las Cabaras«. Dolg je in ozek, kamenit, brez kakršnekoli rastline, da bi ga iz višave skoraj zamenjal z mrtvim aligatorjem (ameriškim krokodilom).

Niti enega drevesa ni nikjer, ker zaradi slane obale ne more uspevati. Le tu pa tam klavrno zeleni v nižinah šop trave. Kadar se razvname silen vihar in zaganja morske valove od obale do obale čez skalnati otok, se zdi, da se časih potopi in spet prikaže iz penečih se valov, se pozibava kakor podladje prevrnjenega čolna.

Tukaj na teh zapuščenih čerih so ameriška oblastva zgradila bolnico za gobavce.

»De la Capras« (kozji otok) imenujejo ta otok, toda v svojem srcu sem mu dal za zmerom ime otoka groze. Ko smo obiskali ta strašni kos zemlje, sršec iz širnega morja, je bilo v bolnici štirideset nesrečnežev, med katerimi je najstarejši že celih sedem in dvajset let jelnik tega brezupnega otoka. Nadzorstvo, ki ga je določilo zdravstveno oblastvo, je nad vse strogo. Toda kljub temu se posreči temu ali onemu obupanu, da najde utehe in odrešenje v pošastnih valovih morja.

Ljubezen zaznamovanih

Razen najbližnjih sorodnikov, ki jim je dovoljeno, da vsakih štirinajst dni obiščejo nesrečne svojce, ne sme nihče brez posebnega dovoljenja oblasti pristati na teh zaznamovanih skalah. Vsak teden obišče brivec bolnike. Hrano jim pošiljajo vsak mesec enkrat iz San Juana, zdravijo pa izobčence vsak teden enkrat z injekcijami, ki sicer boleznii ne ozdravijo, pač pa olajšajo, ali pa, če smo pošteni: podaljšajo. Ozdraviti se gobavost sploh ne da. One srečne, ki umro, pokopljejo brez vsakih slovesnosti.

Iznanci žive popolnoma ločeno ali pa v skupinah po tri ali štiri v majhnih lesenih hišicah, ženske na eni, moški na drugi strani otoka. Po-

mačilo, se je ta sport razvil do take višine.

Na raznih nemških sportnih visokih šolah so uvedli jadrnanje po zraku kot učni predmet. V Rhönu se vrše vsako leto mednarodne tekme v jadrnanju. Poleg letalskih šol na Wasserkuppi in v Rossittih je vzniknila iz tal še šola v Grunauu. Tudi na Syltu, otoku Severnega morja, se vrše vsako leto tečaji in tekme.

»Jadrnanje po zraku bo in bi naj postalo »dski sport,« pravi Robert Kronfeld, zmagovalc v višinskem rekordu 2250 metrov.

noči nadzirajo pazniki otočane, da bi se ne razvnela med gobavci ljubezen, ki je močnejša od studa. Toda sla ne pozna nobenih ovir; niti nagusnost, niti ostudni gnoj, niti predpisi jih ne motijo, da se ne bi na skrivnem sestajali; skoraj vsako leto zagleda sredi sramote, gnusobe in smrti kak otročiček luč sveta.

Fotograf, ki nas spremlja, se ponudi, da mi fotografira nekaj bolnikov. Može se privlečejo, mlahavi, medli in otopeli, in se postavijo pred kamero, kakor bi ne vedeli, za kaj gre. Zene se pa skrivajo; kljub njihovega žalostnemu gorju ni umrla v njih ničemurnost. Nikdo jih ne sme videti, njihovo ostudnost naj pozna le skalnati otok, čigar zemljo teptajo, ki jih bo, če je Bog milostljiv, kmalu skrila v svojem naročju.

Toda čez nekaj minut se vendar spet prikažejo: premislile so si. »Lahko nas boste fotografirali,« pravijo, »če nam dovolite, da se nekoliko nališpamo.«

Kmalu se vrnejo: ta je belo oblečena, ona sinje, plavolaska si je nakodrala lase, druga je nateknila lakaste čevljičke ali ovila koketno svilnato ruto okoli vratu. Iz vseh vetrov so: Kitajke, črнке — toda vse buljijo v nas zabuhlih in nakaznih obrazov, ki so podobni strašljivim predpustnim šemam. Neka žena prosi za sliko, ker bi jo rada poslala svoji materi.

Neka druga, ki kuje stihe, pripoveduje o svojem otroškem veselju, kadar zagledajo ladjo, ki pluje mimo otoka. »Me smo histerične,« pravi, »kajti lepega jutra se prebudimo ve-sele in razposajene, pojemo in kvantamo, smejemo se in nič nam ni hudo. Nenadoma pa ena izmed nas krčevito zajoe in vse se spustimo v jok za njo, ne vedoč, zakaj.«

Ljudje, ki zgnijejo ob živem telesu

Strahovit je učinek gobavosti. Gobavost gloda na nogah, dokler ne ostanejo od njih le še neobčutljivi okrški, ušesa odpadajo, nos, prsti in roke. Značilno je pri tej bolezni, da izgube oboleli udje sleherni občutek.

Divji lovec

V Pragi, julija 1933

V neki vasi blizu Gablonca se je ondan zgodila presunljiva tragedija.

Vsa okolica je poznala mladega kmeta Stanija Larvo kot strastnega divjega lovca. Logarji so dobro vedeli, da je spet Larva na delu, če je sredi noči odjeknil strel. Vsi poskusili, da bi tatiča ujeli, so se izjalovili, ker se je znal jako spretno skrivati. Zena divjega lovca ga je z vso žensko zgovornostjo branila. Nikoli ni bila v zadregi, če so jo logarji izpraševali, kje je njen mož. Zmerom je imela tehten izgovor za njegovo odsotnost.

Ko se je nedavno Stani Larva odpravil proti večeru v gozdove, so se zglasili logarji pri njegovi ženi in ji zmagoslavno pripovedovali, da ji kmalu ne bo več koristilo nobeno izgovarjanje in laganje, ker so končno staknili Larvovo pravo skrivališče. Komaj so gozdarski uradniki zapustili hišo, se je zagnala obupana ženica v dir, da bi še pra-

Pri gobaveih je živčni sistem nepopoln, zlasti v okončinah. Zdi se, da se jim čutila sprti selijo proti kolencu, kolenu, itd. Njihov občutek tam jenja; zato se jim zdi, da plavajo po zraku, ker ne čutijo dotika z zemljo.

Bolniki ne morejo stran od nas. Naveski, s katerimi so se nališpali, povzdigujejo njihovo samodopadenje, toda njihova oglodana telesa v svečanih oblekah vse bolj spominjajo na cvetoče grobove.

»Tukajle,« nam zakliče najmlajša izmed njih, »slavimo sveti večer s plesom in petjem. Tukaj proslavljammo četrti julij, dan neodvisnosti Združenih držav. Takrat nam pošljejo iz San-Juana rož in slaščice in še duhovna nam dajo, da nam bere mašo.« — Okoli nje, ki je pravkar govorila, se smehljajo rumeni in bledeozeleni znakaženi obrazi...

Ogledali smo si bolnico, jedilnico v njej in tesne spalnice, ki so okrašene po stenah z nabožnimi slikami, fotografijami in razglednicami. Muh je pa toliko tu, da vse ozračje kar brni.

Kesneje smo se razgledali po otoku ter obiskali pokopališče, ki smo prišli do njega po skalnati in trnjevi poti. Dvajset surovih lesenih križev, ki se zde kar tako na slepo srečo zapičeni v zemljo, je ves okras poslednjega doma teh ubogih par. Nikjer ni kamna, nikjer gredice...

Nikomur ni mar te puščobe. Toda nikoli ni človeško oko videlo bolj svete in tihe njive božje, kakor je to zapuščeno grobišče gobavcev. Tam trohni tropla, ki so že v življenju gnili, tam počivajo duše, ki so jih človeški zakoni obsodili na molk in pregnanstvo, da za večno molče pod rušo, ki jih krije, tam so ljudje brez imena, ki jim ni bilo dano svobodno misliti in ljubiti — ki so se rodili Bog ve komu v strašno naslodo...

Otok grozotel! Ko sem se vračal in se je moj čoln oddaljeval od njegove obale, je bilo v meni toliko žalosti in toliko sočutja, da sem sedel s hrbtom proti strašnemu kosu zemlje in se nisem upal obrniti glave.

Banka Baruch

15, Rue Lafayette, PARIS

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vršii vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija: št. 1117-94, Paris; Luksenburg: št. 5967, Luxemburg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Odhod je „konjska sila“?

V parni tehniki pravimo onemu naporu sile, ki more v eni sekundi dvigniti 75 kilogramov 1 meter visoko, »konjska sila«. Nastanek tega naziva nam pojasnjuje tale zgodba: J. Watt je vpregel svoj parni stroj prvič v neki londonski pivovarni za črpanje vode. Varilec pivovarne »Witbread« je prigovarjal Wattu, naj primerja pogonsko silo svojega parnega stroja z delovnim uspehom njegovih konjev. Ker se je znameniti tehnik s tem predlogom strinjal, je varilec vpregel svojega najboljšega in najmočnejšega konja, ki je z naporom vseh svojih sil pod težo bičevih udarcev 8 ur neprenehoma garal. Prenaporno vprežena žival je v tem času dvignila s črpalko 2,120.000 kilogramov vode za cel meter, kar da za sekundo 736 kilogramov. Ta sekundni uspeh so zaokrožili na 75 kilogramov in ga uporabili za tehnično izražanje (konjske) sile. Kesnejša dognanja so pokazala, da je stvarni delovni uspeh konja le 278 kilograma v normalnih okoliščinah. *

Začetek vsega zla

San Francisco, v juliju.

Skopost je začetek vsega zla. S tem dejstvom se je moral sprijazniti tudi Jack Lawrence. Da bi si zaradi denarja ne delal skrbi, ga je, kakor zdaj poročajo ameriški listi, skrtil zloženega v veliko kaseto v duplino nekega drevesa. Vsotica je bila precejšnja.

Postopač Billy Thornton je sklenil zapustiti ta grešni svet, ker ni mogel več živeti, nepoštenosti se je pa bal kakor hudič križa. Za poslednje cente si je kupil močno vrv, na katero je nameraval v bližnjem gozdu obesiti svoje pretežno izkušeno telo. Neko staro piravo drevo ga je vabilo v svoje naročje. Splezal je nanj in hotel oviti vrv okoli najmočnejšega vrha. Tedaj je pa v deblu, kjer so se cepili vrhovi, odkril lepo železno kaseto. Pobral je denarce, kolikor jih je mogel stlačiti v žepe, in jo jadrno odkuril.

Čez štiri dni se je po bliskovito razširila po vsej okolici novica, da se je bogati Jack Lawrence obesil v bližnjem gozdu na starem piravem drevesu. Nikdo ni vedel in ni mogel slutiti, čemu se je obesil stari bogatin, ki so ga zaradi njegove trdosrčnosti vsi sovražili. Gol slučaj je odkril tajnost postopača Thorntona, ki so mu vsi privoščili, da živi zdaj srečen in vesel nekje za deveto goro, starega skopuha pa ni nikdo več pomiloval. *

Dvoboj dveh artistov na vrveh

Senzacija na aachenski mirovni konferenci

Leta 1818. so se v dneh od 29. septembra do 21. novembra zastopniki Avstrije, Prusije, Francije, Rusije in Anglije sestali v Aachnu na mirovni konferenci. V Aachnu žal niso mogli prirediti zabavnih voženj s parnikom po jezeru, ki so danes dnevi v navadi na raznih mirovni in razorožitvenih konferencah v Ženevi. Nekaj so pa ti reveži morali tudi takrat užiti; — zastopniki držav so morali biti dobre volje, — sicer bi ne mogli ljudstvu poročati o uspehih mirovne konference. Zategadelj je mestna uprava prirejela cirkuske predstave, ognjemete in gledališke predstave. Saj vendar ni šlo, da bi se visoki gospodje dolgočasili!

»Zvezdnik« vseh teh prireditev pa je bil angleški plesalec na vrvi Jack Barred, drzen in podjeten fant. Appel je svojo vrv od tal do line tega ali onega zvonika ter se sprehajal z neverjetno lahkoto po vrvi navzgor, držeč zaradi ravnotežja v rokah dolg drog. Gledalci so drznega artista divje in navdušeno pozdravljali. Najbolj navdušeni so bili seveda angleški zastopniki, ki so vsakomur z zanosom pripovedovali, da zmora takšne svojevrstne umetnije samo Anglež.

Prusi iščejo konkurenta

Zastopniki ostalih držav niso bili nič kaj zadovoljni s takim pretiranim hvalisanjem, zlasti Prusom se je za malo zdelo. Kralj Friderik Viljem je poslal po ministra Hardenberga in se z njim posvetoval, kako bi Angležem zagodel. Hardenberg se je po dolgem premišljevanju spomnil, da je nekoč videl v Berlinu nekega mladega plesalca, ki je bil na vrvi kakor doma. Kralj mu je ukazal, da mora tega tiča takoj stakniti in ga privedi v Aachen.

Pričela se je pravcata romantična gonja po Evropi. Umetnik na vrvi, ki je ministru tako ugajal, je bil Viljem Kolter. Kraljevi odposlanci so v Berlinu zvedeli, da se je Kolter odpeljal v Šlezijo. Urno so jo ubrali za njim, toda prišli so prekasno. Kolter je bil že na Poljskem. Komaj so prišli kraljevi sli na Poljsko, so jim povedali, da je Kolter odpotoval v Avstrijo. Šele tam so ga k sreči našli in mu sporočili kraljevo naročilo. Z divjo naglico so se odpravili v Aachen, kjer so Koltera takoj predstavili ministru Hardenbergu. Minister je vprašal artista, ali se upa rešiti na vrvi »čast Prusije«. Tako zelo važna je bila zadeva! Kolter je pritrdil, izprosil si je pa 24 ur počitka zlasti za to, da bi svojega tekmeča temeljito preštudiral.

Smrtni skok na vrvi

Drugega dne sta se artista »spogledala«. Ves trg je bil svečano odet z zelenjem in okrašen z zastavami. Vsi udeleženci mirovne konference so bili zbrani, ljudi se je pa kar trlo. Nenadoma se je oglašil rog v znak pričetka pomembnega dvoboja. Barred je bil prvi na vrsti. Mirno in lahkotno je stopical po vrvi navzgor, spremljan pri slehernem koraku z viharim odobravanjem. Ko je prišel do polovice vrvi, je zdajci utihnilo ploskanje. Vrv je pričela nena-

vadno nihati. Barred se je strahoma ozrl navzgor in opazil, da mu prihaja po vrvi nasproti iz zvonikovega okna nizdol Viljem Kolter. Kolter je korakal varno in zanesljivo, ne da bi mu bil zaradi ravnotežja potreben drog. Barred se je ustavil in z napetostjo pričakoval svojega tekmeča. Ko se mu je približal na nekaj korakov je Kolter zavpil: »Obrni se, Barred, in se vrni po vrvi nizdol.« Barred tega ni zmogel. »Pa pojdi zadenski!« ga je pozval Kolter. Tudi tega Anglež ni znal. »Poklekni pa menda znaš?« ga je izzival Kolter. In res je Anglež pokleknil, toda v tem hipu je Kolter izvedel nekaj nepojmljivega, nekaj, kar je presevalo meje umetniške umetnosti, nekaj česar še nikdo dotlej ni zmogel: Kolter je skočil na poševno napeti vrv čez klečečega Barreda in nadaljeval med viharim odobravanjem občinstva svojo pot na vrvi, ki je sumljivo nihala semtertja. Barred je splezal na vrh in izginil skozi zvonikovo lino. V tistem hipu so ga bili že vsi pozabili. Junak dneva je bil Viljem Kolter. — Barred jo je še isto noč popihal domov.

Ker na konferenci ni bilo važnejših dogodkov, so nemški časniki z velikimi črkami poročali, da je »Kolter sijajno rešil z dejanjem, ki ga dotlej svetovna zgodovina ni poznala, čast in slavo Prusije«...

Gospa Jutta in glas vesti

Kodanj, v juliju.

Prečudna je zares stvar s človeško vestjo; kljuje in kljuje, zbada in muči leta in leta... Zalostno je le, da je podlež in velik grešnik ne slišijo, po srečo dobrim ljudem na dela zaradi malenkostnih prestopkov toliko preglavic, da zbole od muke in izgube veselje do življenja.

V Lillebeltsbrönu, lepem mestu na Jyllandu, prav tam, kjer grade zdaj ogromni most čez mali Belt, se je že pred petdesetimi leti poročil umen in podjeten pek Knut Sørensen z de-

Dopoldne ob obali

vesela sportna tovarišica na žarkem solncu — in zvečer zopet razvajena ženska, ki se popolnoma zaveda svoje lepote; negovana do koncev prstov: nje polt je medlo lešččca in čista, nje koža sveža in gladka z

ELIDA

Creme de chaque heure

vico Jutto. Zakon je bil nad vse srečen, gospa Jutta je rodila dva otroka, v prodajalni je pridno pomagala, bila je prijazna in vljudna in vse mesto je najrajši kupovalo kruh in pecivo pri Sørensen. Toda čim lepše je uspevala trgovina, čim bolj sta se razvijala otroka, čim bolj bi moral biti Knut Sørensen od srca srečen in zadovoljen, tem tišja in bledejša je postajala gospa Jutta. Hujšala je, njen smeh, ki so ga kupci tako zelo ljubili, je bil prisiljen, nekam zmučen se je zdel, in njena brezmejnja ljubezen do otrok je izzvanjala v tiho bol. Knut Sørensen je svojo ženo za milo in drago prosil, naj mu pove, ali je ne tare kakšna težka skrb, ali ni bolna, ali je z njim nezadovoljna. Toda gospa Jutta je samo majala z glavo, z očmi je prosila, naj ne vprašuje, njen nasmehek je bil truden. Od dne do dne je postajala tišja in bolj zamišljena.

Nekega dne je pa nenadoma prosila svojega moža, naj jo pusti v Ko-

danj, češ, da jo muči čuden občutek, da je njeni sestri, ki je tamkaj poročena, težko in da jo potrebuje. Z velikim veseljem ji je Knut dovolil, saj je bil vprav srečen, da ji je mogel izpolniti kakšno željo. Že drugi dan se je gospa Jutta pristrčno poslovila od svojega moža in otrok ter se odpeljala v Kodanj.

Toda preden je obiskala svojo sestro, je smuknila v neko malo slaščičarno, kjer je bila kot mlado deklo prodajalka. Lastnik je bil silno vesel, ko se mu je dala spoznati. Tedaj mu je hlastno priznala, da je nekoč pred dvanajstimi leti bila v veliki zadregi, pa si je iz ročne blagajne prisvojila pet kron. Na srečo ni nikdo opazil te njene tatvine, ki je edino nepošteno dejanje v vsem njenem življenju. Vsa dolga leta je živela z zavestjo, da je tatica, strašno je duševno trpela, toda zdaj je ni več strpelo, morala je priti semkaj, se izpovedati svojega greha in škodo povrniti, sicer bi bila prav gotovo omagala pod težo očitajoče vesti. Odprla je torbico in položila na mizo bankovec za dvajset kron ter naglo odšla.

Pri sestri se je pomudila le nekaj ur. Z nočnim vlakom se je vrnila na svoj dom, vsa srečna, čisto drug človek... Pek Knut Sørensen iz Lillebeltsbröna je komaj spoznal svojo ženo, ko se mu je z zvonkim smehom in solzami sreče v očeh vrgla v naročje.

Knut Sørensen je bil preprost človek; bil je vesel in to mu je bilo dovolj, da je njegova draga žena spet vesela in zadovoljna. *

Glasbeni šlagerji

Neki študent konservatorija v Londonu se ni ustrašil truda in je po večletnem delu napravil kartoteko besedil, avtorjev in melodij vseh šlagerjev, kar jih je mogel iztekniti. Po njegovi statistiki so zadnja leta samo v Evropi spravili na svet dobrih 23.800 takšnih bolj ali manj muzikaličnih proizvodov. Seveda je pa večina izmed njih neslavno obležala v miznicah avtorjev, zakaj mnogo je poklicanih in le malo izvoljenih...

Nasveti za poletje

Če imate nežno in občutljivo kožo, jo morate varovati pred vetrom in solncem z uporabo kreme ali pudra. Posebno občutljiva je zelo bela koža. — Zato se zelo varujte solnčnih opeklin.

Solncu se morate počasi privaditi. Na ta način boste dobili lepo temno barvo in boste varni pred solnčnimi opeklinami. Prvi dan na morju ali v visokih planinah se solnite samo četrte ure, drugi dan pol ure itd. Po vsakem solnčenju se opudrajte!

Čeprav je nebo pokrito z oblaki, bodite na morju in v planinah previdni, ker lahko kljub temu dobite solnčne opekline.

Solnčne pege: bolje je, da se jih obvarujete, kakor da jih zdravite. Rumenkasto-rjavavi puder vas ščiti pred ultra-vijoletnimi solnčnimi žarki. Nikar ne gubajte čela in ne škilite, če ste na solncu! Posledice so zelo neljube. Pokažejo se v belih lisah na ostalem zagorelem obrazu.

Gibajte se čim več razoglavi, da lahko pride solnce tudi do glave.

Preveč solnce suši lasišče, a ravno tako ni priporočljivo preveč vlage. Gozdni zrak v zgodnjih jutranjih urah je zelo dober in prija obtoku krvi po krvnih žilah na glavi.

Če imate zelo občutljivo kožo, vam priporočamo, da jo zaščitite s tankimi rokavi in rokavicami. Z rok veliko težje odpravimo solnčne pege kakor z obraza.

Lase si umivajte z deževnico ter jih sušite na solncu!

Zjutraj se mnogo izprehajajte ali tekajte po rosnih travnikih ali gozdovih. To je zelo zdravo za telo, posebno za noge.

Kljub ljubezni do narave nikdar ne izpostavljajte nezaščitene obraza solncu ali prahu. Na potovanjih imejte vedno s seboj tubo kreme ali stekleničico olja!

Oči si zaščitite pred solncem z očali. Okoli oči, kjer se vas solnce ni tako prijelo kakor po ostalem obrazu, se dobro namažite s kremo ali z oljem.

Zapomnite si: Ne pada se vsaki dami, da postane črna kakor zamorec!

Srečanje

Tisto jutro se je prebudil Urban z občutkom popolne sproščenosti, kakršnega že dolgo ni imel.

Prvič po dolgih tednih se mu je jasna poletnega dne zazdela kakor osebno darilo: da, bilo mu je, kakor bi bil že ponoči sveži zrak pobožal njegovo čelo, da ga opomni lepe in vedre bodočnosti.

Ko je stopil na vrt, se mu je zdel ogromni nebesni svod kakor varujoča ga streha.

Tako se je začutil združenega z vesoljstvom in se zavedel, da je samo neznan prašek, ki tem bolj izdaja svetu svojo nepomembnost, za čim pomembnejšega se ima...

Čudna deljenost tega občutja se mu je zdela kakor napoved ozdravljenja. In ker je bil vajen zgrabiti s polnim zamahom, kar mu je življenje dalo, je odhitel k reki na kopanje — za Urbana sveto opravilo.

Na bregu ni bilo žive duše — v vasicci najbrže še nihče ni bil pokoncu, in prvi parnik, ki pripelje izletnike iz mesta, pride šele čez dobro uro.

Z blaženim občutkom samote se je Urban vrgel v vodo, da ga je odnesla s seboj. Kot več plavalec se ni tako hitro utrudil; zato je bil, še preden se je zavedel, daleč iz vasi, in še zmerom je plaval dalje, skoraj brez misli in ves srečen predajaje se mokremu elementu.

Tedaj ga je iz zaverovanosti iztrgal krik. Ne krik iz strahu, temveč nebrzdan krik veselja iz mladega grla. In zdaj spet, bliže, glasneje...

Urban se je vzel in se razgledal okoli sebe: v bližini na bregu je uzrl žensko postavo v temnem trikotju, ki se je vriskaje vrgla v vodo. Urban je videl majhno plavalaso glavico in svetle oči — pollej je pa vse izginilo in se prikazalo šele na drugem mestu med smehom in vzkliki. Brez pomišljanja je jel plavati proti njej. To mlado bitje je imelo v svojem nastopu nekaj tako prekipevajočega in naravnega, da se še domislil ni, da mu je tujka.

Ali more sploh kaj biti tuje pod tem temnosinjim brezoblačnim nebom? Ali ni oba gnalo drugega drugemu v objem, tako samo ob sebi umevno, da je izključilo sleherni pomislek?

V dveh, treh zamahih bo pri njej. Tedaj se je vnovič potopila. V nenadnem preplahu, da je ne izgubi iz oči, je Urban skoraj proti svoji volji zavpil: »Hej, ostani vendar!«

Plavalasa glava se je vsa mokra pokazala pred njim iz vode. V svetlorjavih očeh ni videl nikakega začudenja. »Pozen si,« je rekel porogljiv glas.

Nekoliko zasopljen je odgovoril: »Prav imaš — že zdavnaj bi bil moral biti pri tebi.«

Njegov pogled je poželjivo objel mladi, kipeči obraz. Nasmehnila se je — nekam v zadregi, se mu je nenadoma zazdela. Njena objestnost je tisti trenutek izginila. Pogledala je njegovo čelo (najlepše na njem) in skoraj preplašena opazila, kako so njegove oči v nenadnem ognju obvisle na njej. Brez strahu, toda v instinktivni obrambi je vzkliknila: »Plavajva za stavo, kdo bo zmagal!«

In že se je pognala — čisto zoper pravila, ne da bi bila čakala znamenja, kakor je srdito ugotovil.

»Ne velja!« je zavpil in se z vso silo vrgel za njo. Njen jasni klic ga je gnal naprej. Nekaj minut je bila tik pred njim, potem jo je pa prehitel in prišel prvi na cilj — toda.. kje je ona? Ali je odnehala?

Kakor za nekaj lepega osleparjen, se je obrnil z nabranimi obrvmi in obstal.

Tedaj mu je pomignila njena roka z brvi, kjer je sedela na plohih, vsa iskreča se od vode.

Plavala je bila pod vodo in je zdaj triumfirala, preteza se v solncu.

Urban se je zavihtel kraj nje na ograjo. Nekaj časa nista nič govorila; samo drug drugega sta gledala. Spodaj na reki je plul mimo njiju velik čoln in rezal penečo se brazdo v vodo.

»Tako rada živim,« je rekla deklica z nenadno resnobo, in na obrazu ji je zasijalo pobožno veselje.

Urbanu se je zdaj zdela manj mlada; toda to ni njenih čarov nič zmanjšalo.

»Zadovoljno bitje si,« je rekel pol vprašujoč. Neka nerazumljiva skrb ga je zdajci obšla.

Obrnila je k njemu svojo glavo in njene oči so se zamislile. »Ni treba da je človek zadovoljen, če rad živi,« je počasi odgovorila.

Gledal je pred se. »Tudi v bolesti utegne biti neka radost, si hotela reči?« je tiho dejal.

Čisto rahlo je položila svojo roko na njegovo. »Tudi ti to veš?« je vprašala.

Zdaj sta se srečala njuna pogleda. Nista se drug drugemu umeknila, temveč sta mirno in zaupljivo, skoraj s srečnim začudenjem obvisela drug na drugem.

»Ali si sama?« je preprosto vprašal.

Iztegnila je roke v zrak z nežno in hkratu zahtevajočo kretnjo, ki ga je vznemirila. Toda takoj je razumel, da velja ta kretnja lepemu dnevu, solncu, vodi, vsej tej negotovosti življenja...

Za trenutek ga je obšla misel, da bi si jo osvojil, in po vsem životu ga je izpreletelo kakor električna iskra. Bila je ženska, ki je spadala v to okolje; njena močna in zavedajoča se natura se mu je zdelo, da na čudovit način združuje resnobo duševne poglobitve z zdravo vedrostjo lepega in svojeglavega človeka.

»Mogoče te dobro poznam,« je dejal obotavljaje se.

Prikimala je. Žareč smeh ji je obsijal obraz. »Ohraniva vsaj ta trenutek to vero! Lepo je misliti, da smo srečali človeka, ki ga razumemo...«

In ko jo je toplo pogledal, je hitro povzela: »Ne vprašuj! Čemu bi rad vedel, kaj sem in kaj počnem? Naj ti bom zdaj to, kar si želiš.«

Obnemel je. Da je izgovorila njegove misli, mu jo je delalo še dragocenejšo. Dobro mu je delo, da ga je pogodila. Pozabil je, kako ga je drugače razdražilo, če je tuj človek hotel vdreti v njegove misli. Položil ji je roko okoli ramen — in tako sta sedela, s šumečo reko pod seboj, ki se je lesketala v solčnih žarkih. V dalji je vstajala navpična črta dima z orjaškega parnika, ki se je vračal iz devete dežele...

»V Indijo bi hotel,« je zašepetal. »Kakšne čudovite krasote premore svet...«

In nenadoma je stisnil deklico k sebi in jo poljubil.

V brezkončni tišini poletnega jutra, ko sta bila sama kraj mirno tekoče vode, pod tem brezmadežnim nebom je bil objem dveh tujih si bitij nekaj čudovito brezčasnega in sproščenega...

Urban je zamaknjen to ugotovil — deklica pa, vajena sanj, ki se vzlic vsej fantaziji vendarle nikoli

Pričnite čim prej
s pravilno nego obraza
In se obrnite na Izučeno kozmetičarko
DARINKO VDOVIČ
LJUBLJANA, Gradišče 4
vhod skozi trgovino

ne iztrgajo iz lastnega jaza, je občutila minljivost trenutka kakor brezdanji prepad...

Ni vedela, da je vzdihnila... Izvila se je iz njegovega objema. In ko jo je pogledal, je videl v njenem obrazu čudno zrelost in malone materinsko razumevanje njegovega stremljenja drugam.

»Prav drobčno minuto si bil moj,« je rekla počasi in se zdajci rahlo spustila v vodo.

Iztegnil je roko za njo, kakor seže človek po oblaku, o katerem ve, da je daleč in se mu bo izmuznil iz rok... Vzlic temu se njegov pogled ni mogel odtrgati od njenega vitkega telesa, ko se je še enkrat vrpelo iz vode. Pomignila mu je in se nasmehnila. Zazdela se mu je, kakor bi se bile njene jasne oči z bolešno gorečnostjo ozrle po njem.

Zgenil se je, kakor da hoče za njo.

Toda ona je odkimala in njena usta so se zresnila.

»Z Bogom!« je zavpila. In že se je potopila v vodo.

Obstal je nepremično in čelo se mu je nabiralo, ko je čakal, dokler se ni v precejšnji oddaljenosti spet prikazala njena glava.

»Z Bogom!« je tudi on zavpil

Nobenega odgovora ni bilo več. Tudi njena roka mu ni več zamahnila...

Urban se je s srditim skokom zagнал v vodo in zaplaval proti domu. Plaval je zdaj proti toku — v ugodje mu je bilo, da se mora nekoliko boriti...

Demantno polje za sedem šilingov

Smrt najditeljice južnoafriških demantnih ležišč

Iz Johannesburga poročajo, da je umrla večkratna milijonarka v funtih, gospa Wemmerjeva, stara 85 let. Bila je lastnica največjih demantnih polj in zlatih rudnikov v Transvaalu.

Življenje gospe Wemmerjeve je v najtesnejši zvezi z zgodovino angleških provinc v Južni Afriki. Njej mora biti svet hvaležen za neizmerna bogastva bivših republik Transvaala in Oranja, kajti ta žena je odprla človeštvu pot do zlata in demantov.

Leta 1872 so se pojavila v angleških časnikih prva poročila o malenkostnih najdbah demantov v Transvaalu. Takratna petindvajsetletna gospa Wemmerjeva se je s svojim možem odločila, da pojde iskat sreče v neznane dežele. Zakonca sta se s skromnimi prihranki odpravila na pot. V Capetownu sta se izkrcala z nekaj funti v žepu. Za zadnji denar sta si kupila dva konja, dve puški in nekaj živeža ter se napotila v Transvaal, ki je bil takrat še samostojna burska država. Na potovanju v noranjost dežele sta se hranila v glavnem z divjačino, ki sta jo splošno

nastrelila. Casih sta se tudi udinjala na burskih farmah.

Prvi plen

Šele čez dve leti sta si ob skromnem življenju toliko prištedila, da sta se lahko za nekaj mesecev odpravila na lov za pravljicnimi zakladi burske dežele. Ob bregovih Zand-Riverja ob krokodilski reki sta si Wemmerjeva kupila ogromne predele sveta, ki sta zanje plačala le piškavih sedem šilingov. Že čez tri mesece sta našla demante, ki jih je gospa Wemmerjeva prenesla na konju v Pretorijo, glavno mesto Transvaala, kjer jih je prodala za 35 funtov. Prvi plen — 22 sirovih demantov — je bil za nju celo premoženje.

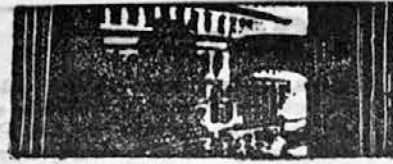
V življenjski nevarnosti

Vest o demantnem bogastvu bregov Zand-Riverja se je z bliskovito naglico raznesla po vsej Južni Afriki. V Londonu so samo o tem pisali in govorili, ves svet je nenadoma šepetal o obliubljeni deželi. Z vseh koncov sveta se je odpravilo v Južno

Afriko na tisoče takih, ki so hoteli čez noč obogateti. Med njimi je bilo mnogo pustolovcev, ki jim ni bilo nobeno sredstvo za doseg cilja preumazano. Wemmerjeva so nešteto napadli in izropali. Njuno farmo so jima večkrat zažgali. Gospa Wemmerjeva je bila v prvih letih pionirstva dvanajstkrat tako nevarno ranjena, da ji je šlo za življenje. Končno sta z možem organizirala svoje delavce v pravo oboroženo četo, ki je noč in dan stražila taborišča zakoncev in večkrat uspešno zavrnila napade roparskih tolp.

Demantna polja, ki sta jih kupila za sedem šilingov, so bila neverjetno bogata. Z voljo in pridnim delom sta svoje plodonosno podjetje čedalje bolj razširila. Wemmerjeva sta bila že okoli leta osemdesetega milijonarka. Njune trgovine in prekupčevalnice v Pretoriji, Capetownu in Londonu so rasle z dneva v dan po obsegu in slovesu. Kesneje je našla podjetna žena še ogromna ležišča zlata v bližini reke Oranje ter je ustanovila delniško družbo za izkoriščanje sveta. Vse do svetovne vojne je energična žena osebno vodila podjetje, zlasti po moževi smrti. Šele leta 1914 se je preselila na svoja posestva blizu Johannesburga, kjer je zapustila krasen dvorec, poln najčudovitejših umetnin.

MOST VZDIHOV

83. nadaljevanje

ZGODOVINSKI ROMAN NAPISAL MICHEL ZEVACO

»Nemarnice!« je zagrmel Aretino. »Še smejale se boste, ko sem najmanj stokrat žvegal življenje!«

Aretinke so ga začele tolažiti in mu pomagale izpod postelje. Nato so ga otrle in obsule s poljubi, naposled so mu pa jele pripovedovati o Candianovi zmagi.

»Pismo!« je tedaj zamrmral Aretino in se udaril po čelu. »Dandolovo pismo!... Kako naj mu ga spravim v roke, da me ne ubijejo!...«

Pogled mu je obstal na Gianettu. Stopil je k njemu in mu jel tiho govoriti. Nato mu je izročil pismo. Gianetto je stekel z njim.

Ko je Scalabrino zažgal vrve v smodniških sodih na admiralski ladji, je krenil na vrh. V splošnem vrvenju in zmedu se ni nihče zmenil zanj. Sicer je bil pa oblečen v mornarsko uniformo.

Na palubo je prispel ravno v trenutku, ko so častniki na Altierijev poziv dali ukaz, da odidejo vojaki na mostič, ki je vezal ladjo s suho zemljo.

Scalabrino si je s komolci in pestmi utiral pot ravno na nasprotno stran, kakor so pritiskali vojaki.

A tudi zdaj ni bilo videti, da bi se mu mudilo; morda se je celo nadejal, da ne bo o pravem času prišel do ograje ladje.

In vendar je prišel!... »Pojdimo!« je zamrmral. »Usoda menda hoče, da ostanem živ!«

Zavihtel se je čez ograjo in se pognal v morje.

Dve sekundi nato se je ladja odprla kakor žrelo ognjenika.

Scalabrino je ostal dobro minuto pod vodo; tega je bil vajen.

Ko je priplaval k nabrežju, je zagledal Altierija, kako beži.

Zagnal se je za njim.

»Ta mi ne uide,« je zarenčal sam pri sebi. Altieri je tekel do svoje palače. V nekaj skokih je bil pred Leonorinim stanovanjem. Sunil je z nogo v vrata, da so se odprla na stečaj, in hlasno preletel sobe.

»Zbežala je! Zbežala!« je zarjul. Zdajci se je spomnil, da je šla Leonora za pogrebom svojega očeta.

Lakeji so se bili že vrnili.

»Kje je signora?« je zarenčal. »Na Olivolskem otoku,« so mu odgovorili v strahu, videč, kako raztrgan in okrvavljen je njihov gospodar.

Altieri je zletel po stopnicah in se zagnal v tek.

Dvajset minut nato je bil pri Dandolovi hiši. Zagnal se je na vrt, podrl s pestjo na tla starega Filipa, ki mu je hotel zastaviti pot, in planil v obednico.

Leonora je v rokah starega doža kriknila: »Branite me, oče! Prebudite se, Visokost! Na pomoč!...«

Z močno in hkratu nežno kretnjo je dož z eno roko objel Leonoro, drugo je pa iztegnil pred se:

»Kdo je tu?... Kateri razbojnik grozi slabotni ženski?«

»Jaz!... Jaz, Altieri!...«

»Česa hočete?«

»Svojo ženo!«

»Svojo ženo!« je vzkliknil stari Candiano z neizmernim začudenjem človeka, ki se je prebudil iz dolgega sna.

Da... to nepričakovano razburjenje, to vpitje, ki je prihajalo vse bliže, ti Leonorini kriki, njen obupni glas, s katerim mu je bila popisala svoje gorje: vse to je v starčevi duši dopolnilo prevrat in mu do kraja vrnilo razum, ki so mu ga besede njegovega sina in skrbna Filipova nega jele prebujali...

»Svojo ženo!« je besno kriknil Altieri. »S poti, starec! In zahvali Boga, da te blaznost brani! Toda tako mi pekla, dolgo te ne bo branila, če...«

Altieri ni utegnil dogovoriti. Težka roka se mu je spustila na ramo.

Z besnim krikom se je obrnil... Pred njim je stal Scalabrino.

»Kaj hočete?« je hripavo zarenčal Altieri. »Ubiti vas!« je odgovoril Scalabrino.

Isti mah je skočil k zidu, kjer je viselo orožje, zgrabil dve bodali, vrgel eno izmed njiju Altieriju pod noge, drugo pa vzel sam.

Altieri je bodalo pobral. Z enim skokom se je Scalabrino zagnal med generalnega kapitana in Leonoro ter Candiana.

Stari dož je omahnil v naslanjač in njegove prazne oči so zastrmele pred se, kakor bi hotele šteti udarce, ki se pripravljajo.

Leonora je pokleknila in skrila glavo starcu na kolena, da ne bi ničesar videla...

Altieri je bil pobral bodalo. Sele tedaj je dobro pogledal Scalabrino, ki je s svojo orjaško postavo in strahotnimi očmi, s kamenitim obrazom in z lasmi, ki so se mu še mokri od vode lepili na čelo, mirno stal pred njim in čakal.

Zdajci se je Altieri zgenil, kakor da se hoče zagnati nanj.

Toda ni se zagnal. Morda je spoznal, da je njegova usoda zapečatena.

Morda mu je strahotni pogled na Scalabrino vzel poslednji pogum.

Obrnil se je k Leonori in ji krčevito drgečoč s pojemajočim glasom dejal:

»Umr! bom; bodi srečna, ker ti bo moja smrt prinesla srečo... Toda ko umiram, te prekolnem... Srečna bodi... in prekleta!«

Še enkrat je vrgel okoli sebe brezumen pogled. Nato je vzdignil bodalo in si ga z vso silo zasadi v prsi.

Prvi trenutek je nepremično obstal, upiraje svoje oči z izrazom smrtnega sovraštva v Leonoro.

Potem ga je pa nenadoma zvililo, in kakor posekan je telebnil po tleh.

Njegove oči so ostale odprte; čudna groznja se je zrcalila v njih, kakor bi še v mrtvecu divjale iste strasti, ki so ga vodile v življenje.

Scalabrino je vrgel bodalo na tla in stopil k Leonori. Mlada žena je brez življenja ležala na starčevih kolenih.

»Signora,« je mehko dejal, »končano je... odrešenj ste...«

»Kdo ste?« je vprašal stari Candiano.

»Priatelj njegove Visokosti Rolanda Candiana... prijatelj signore... vaš prijatelj!...«

»Roland,« je zavpil starec z glasom, ki je v njem drgetala bolest — torej razum! »Roland!... Kje je Roland?... Kje je moj sin?...«

»Vaš sin!« je vzkliknil Scalabrino z zamirajočim glasom. »Moj sin, ste rekli!... Tak vestel! Tak razumete!...«

Dve solzi sta spolzeli po razoranih licih starega doža in glava mu je težko omahnila na prsi.

»Bolje bi bilo zame, da se mi ni nikoli vrnil razum... Da, spomnim se! In v spominu, ki vstaja iz dna moje teme kakor svinčena zarja, vidim samo gorje, samo trpljenje in grozo... Moj sin! Moj sin!« je zaihtel. »O gotovo še zmerom vzdihuje na dnu beneških ječ!... Moj sin!... Roland, Roland, kje si?...«

Scalabrino je že hotel odgovoriti, povedati vse, kar je vedel, kako se je Roland rešil, popisati njegove dolge boje, povedati, da je revolucija v Benetkah...

Toda prav takrat sta vstopila dva moža. Eden od njiju je bil stari Filip.

Drugi je bil Gianetto.

Le-ta je stopil naravnost k Scalabrino in mu dejal:

»Nujno moram govoriti z gospodarjem...«

»Zakaj?«

»Tole pismo...«

»Daj sem!«

Scalabrino je vzel pismo — tisto pismo, ki ga je bil Aretino napisal po diktatu umirajočega Dandola. Z enim pogledom ga je preletel. Moral se je vgrizniti v ustnice, da je vdušil krik, ki se mu je hotel utrgati iz grla.

»Vidva,« se je obrnil h Gianettu in Filipu, »vidva bosta pazila na signoro... gledala bosta, da nikamor ne pojde... niti trenutek je ne bosta pustila same...«

Potem je prijel starega Candiana za roko:

»Vedeti hočete, kje je vaš sin! Doteknitj se ga hočete, videti ga s svojimi rokami, s svojimi poljubi... ker ga ne morete videti z očmi... Pojdite z menoj!...«

»Moj sin! Moj sin!« je zahropel dož.

»Pojdiva! Oh, pojdiva!...«

»Oče, ne zapustite me!« je zaihtela Leonora.

»Pojdiva! Pojdiva!« je silil Scalabrino. Prijel je starca za roko in še poslednjič z očmi zapovedal Filipu in Gianettu čuječnost.

Leonora je vstala. Toda njene moči so bile pri kraju, njena pogumna natura ni vzdržala več. Padla je v naslanjač in se spustila v krčevit jok.

Filip je pograbil Altierijevo truplo in ga zavlekel ven...

XXXVI

Kazen za Foscarija

Vrnimo se zdaj na Most vzdihov.

Foscari je bil priklenjen na kamenitem se-
dežu, kamor je bil pred devetimi leti dal po-
sadi doža Candiana, da so mu potem na zve-
rinski način izteknili oči.

Toda še v tem trenutku ga ni zapustil ponos. Njegov pogled, poln smrtnega sovraštva, se je upiral v Candiana.

Krinka suverenosti in veličanstva, ki je z njo tako dolgo pokrival svoj obraz, ta krinka je padla z njega.

Zdaj ko mu ni bilo treba ničesar več skri-
vati, je njegova robata in brezobzirna natura udarila v vsej svoji goloti na dan.

In v teh nehlinjenih črtah obraza je pre-
vladoval ponos.

Njegov orlovski pogled se ni pobesil pred
Rolandovimi očmi.

In v vsem nastopu premaganega in vkle-
njenega doža je bila neka divja veličina, ki je
ni nikoli pokazal, ko je še vršil kraljevsko ob-
last v Benetkah.

Toda Rolandov nastop je bil v svoji prepro-
stosti in ledeni mirnosti še veličastnejši od Fo-
scarijevega.

Sodnik in obtoženec sta bila vredna drug
drugega.

»Foscari,« je začel Roland, »besede bi bile
jalove. Pred vami stoji človek, ki ste ga poho-
dili v cvetu njegove sreče, da utešite svoje slavo-
hlepje. Pred vami stoji sin Candiana, ki ste ga
dali oslepiti, ki ste ga samega in brez sredstev
postavili na samotno cesto in ga obsodili v bedo,
ki ste ga pognali v blaznost. Razumite me: ni-
sem sodnik. Sin sem. Kaj boste odgovorili?«

»Da prav storite, če maščujete svojega očeta,« je odgovoril Foscari.

»Foscari, mrzim vas. Mrzim v vas človeka,
ki je vrgel v nesrečo starca, ki ni nikomur nič
hudega storil... Moja volja je, da boste isto
trpeli, kar je moral moj oče pretrpeti od vas...«

Foscari, dobro me pogledajte. V temi svojega
obupa boste videli moj obraz... Foscari, čez
nekaj sekund ne boste več videli. Zakaj oslepili
vas bodo, kakor so oslepili mojega očeta,
postavili vas bodo na samotno cesto, kakor so
storili z mojim očetom, zasmehu boste izpostavljeni
in na miloščino navezani, kakor je bil moj
oče!...«

Foscarija je prešinil krčevit drget. Za trenutek se je celo njegova trda duša otajala.

Toda prihodnji mah se mu je spet vrnil ponos. Dvignil je glavo in uprl v Rolanda jasen pogled, poln mrznje.

Rolandove oči so plamenele.

Dal je znamenje.

Neki mož je pristopil...

»Krvnik!« je zamrmral Foscari. »Z Bogom, solnce!...«

Takrat se je s konca mosta razlegnil krik. Možje okoli Rolanda so se razmeknili in prikazal se je belolas starec, ki ga je vodil neki velikan — nekdanji dož Candiano s Scalabrinom. Iztezal je roke pred se in pogled na nesrečneža je bil tako grozen in tako presunljiv, da so celo robati Rolandovi tovariši vztrepotali in si začeli brisati solze iz oči.

Krvnik je odstopil od Foscarija.

»Moj sin! Moj sin!« je zavpil starec. »Moj sin! Slišim te! Našel sem te, sin moj!...«

Trenutek nato je ležal Roland, kakor iz uma od nadčloveškega veselja, v rokah svojega očeta.

Njun objem je bil dolg in krčevit. Hotela sta govoriti, izpovedati si svojo srečo, toda iz ust so se jima trgale samo nezvezne besede.

Tisti trenutek sta pozabila vse okoli sebe. Roland se ni vprašal, kako se je njegovemu očetu vrnil razum. Stari dož ni razglabljal, zakaj je njegov sin gospodar v doževski palači.

Tedaj se je na Rolandovo ramo spustila neka roka.

Roland se je obrnil, kakor bi se bil prebudil iz sna.

Tovariš, ki se ga je bil doteknil, je pokazal na Foscarija in dejal:

»Ne gre, da bi zavlačevali njegov smrtni boj...«

Roland je vztrepotal, prijel očeta krčevito za roko, ga potegnil s seboj k Foscariju in hripavo dejal:

»Oče, pred vami je človek, ki vas je oslepil!«

»Človek, ki me je oslepil!« je gluho ponovil stari dož.

»Spomnite se, oče!... Človek, ki vas je dal prijeti ono prekleto noč...«

»Foscari!...«

»Človek, ki vas je dal prikleniti na ta kameniti sedež...«

»Foscari!...«

»Človek, ki vas je obsodil v večno temo...«

»Foscari!...«

Takrat je Foscari pobesil glavo in nehote trznil v svojih vezeh, kakor bi se hotel umekniti pred nečim strašnim.

Mož, ki ni vztrepotal pred Rolandovim pogledom, je vztrepotal pred temi praznimi očmi, zakaj ta strašni opustošeni obraz je bil njegov lastni obraz, ki ga je videl v duhu pred seboj!

»Pred vami je, oče,« je nadaljeval Roland z glasom, ki se je lomil od gneva in bolesti. »Pred vami je! Govorite oče! Vi sami sodite! Kaj naj storim s tem človekom?«

»Foscari!« je ponovil starec in iztegnil roke. »Kje je? Daj, sin, da se ga doteknem! Doživel sem veselje, da sem se doteknil tistega, ki ga ljubim nad vse na svetu... tebe... Zato mi daj veselje, da se doteknem še njega, ki ga nad vse na svetu mrzim... Foscarija!«

Roland je prijel očeta za roko in jo položil vklenjencu na glavo.

»Foscari,« je vprašal nekdanji dož, »ali ste to vi?... Ali ste res vi, ki sedite tu, na kamenitem sedežu, kamor so posajali izdajalce?«

»Da, Candiano,« je dostojanstveno odgovoril strmoglavljani dož. »Jaz sem! Jaz... na sedežu na Mostu vzdihov, kamor sem dal nekoč vas prikleniti...«

»Oče! Oče!« je kriknil Roland, »izrecite obsodbo!...«

»Premagan sem, toda z nezlomljenim duhom pričakujem obsodbe!« je ponosno dejal Foscari.

»Govorite, oče!«

»Da, sin moj, govoril bom!« je rekel stari Candiano.

Trdo je položil svoje roke premaganemu dožu na glavo. Nečisti piš temnic, ki je bril čez

V 24 URAH

barva, pilsira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetloilka srajce, ovratnike, zapestnice L. t. d. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
L J U B L J A N A

Most vzdihov, je valovil njegovo belo brado in njegove dolge srebrne lase, ko je z vzvišenim glasom in z obrazom, ki mu je sijal v ognju nadzemeljske vedrosti, počasi dejal:

»Foscari, odpustim vam... Pojdite, sin moj, in če morete, živite v miru s svojo vestjo!«

In tedaj, pravijo, je Foscari pobesil glavo in se razjokal.

Ta železni človek se je takrat priznal premaganega!...

In med tem ko so ga razvezavali, med tem ko je počasi odhajal, s sključenim hrbtom in zamišljenim čelom, kakor bi izpraševal vest, ki mu jo je zbudil starec, je Roland padel na kolena, pritisnil ustnice na tresoče se očetove roke in zajecjal:

»O, oče moj! Veliki ste med velikimi... Zakaj danes ste mi razodeli, da je najstrašnejša vseh osvet, najneizbežnejša in najtrša velikodušno odpuščanje...«

EPILOG

Beneška ljubimec

Leonora je obležala na kolenih v obednici nekdanje Dandoloove hiše na Olivolskem otoku.

Ko je stari Candiano odšel s Scalabrinom, jo je obšel občutek, da je zanjo vsega konec.

Misli o smrti so se zmedeno preganjale v njeni duši. Poslavljal se je od vsega okoli sebe: od življenja, sinjega neba, mladostnih sanj, od stare hiše, kjer je doživela svojo prvo in edino ljubezen... z Bogom vi vsi!

Z Bogom, spomin ljubezni!

Z Bogom Roland!

To ime je bilo začetek in konec njenih poslednjih misli.

S tem imenom na ustnih je hotela umreti.

Izgovarjala ga je s tisto pobožno gorečnostjo in tistim obupom, ki sta ji razodevala vso brezdanjo globino njene ljubezni.

Morda se je šele v tem trenutku svojega življenja do kraja zavedla, kako čisto, kako brezmadežno in veliko je bilo njeno srce.

Vse njeno bitje, vse njene misli, vsa čustva njenega srca so imela svoj vir v tej veliki ljubezni. Ljubila je kakor je dihala. Živela je od Rolanda. Brez njega življenje ni bilo življenje.

O, kako strašna in genljiva je bila tista ura, ko je njena duša govorila z Rolandom, ko mu je pripovedovala, kaj je prestala in tolikšen je bil njen obup, ko mu je prisegala, da se mu ni izneverila in da je je bila sama zvestoba, sama ljubezen!...

Naposled je vstala.

Ali je videla Gianetta in starega Filipa, ki sta pazila nanjo?

Verjetno je, da ju v svojem poslednjem snu ni videla.

»Roland,« je zašepetala, »ljubila sem te... ljubim te... z Bogom, Roland...«

Segla je za nedrja in potegnila izza njega stekleničico, ki jo je bila tja skrila.

Njene oči, ki jih je že kalila instinktivna groza pred smrtjo, so se uprle skozi odprto okno na vrh, ki so nanj že legale prve megle.

Še poslednjič je dehnila:

»Roland!...«

»Leonora!...« je kriknil z vrta brezumen glas... glas, ki jo je stresel po vsem životu.

»Roland!« je kriknila bolj mrtva ko živa, z glasom, v katerem je drgetalo tisoč tesnob.

»Leonora!« je zajecjal Roland in se prikazal na pragu.

Minuto sta stala tako, drug pred drugim, minuto, ki se je zdela dolga ko stoletje.

Slednja beseda med njima je bila odveč.

Leonora je videla, da Roland ve o njeni neomajni zvestobi.

Roland je videl, da ga ljubi kakor jo on ljubi...

Bil je zanju eden izmed tistih strašnih trenutkov, ko se človeku zdi, da se mu srce ustavlja, ko se duša izgublja v brezdanjost, ko telo ne prenese več strahotnega bremena nadzemeljske sreče.

Njune roke so se iztegnile.

Iz oči so jima lile solze, grenke in žgoče...

In tako sta si z rokami, iztegnjenimi druge proti drugim, pijana od ljubezni, stopila naproti, tako sta se združila, tako sta v krčevitem objemu zila svoji duši, svoji srci, svoji misli, svoji ljubezni...

In kakor bi se bilo v blagoslovljenih solzah stopilo vse prestano gorje, sta tedaj pogledala drug drugemu v oči. In na ustnih jima je zaigral neskončno mehak in blažen nasmeh.

Ta nasmeh konča našo povest. Skušali smo se potruditi, da smo jo popisali po svojih najboljših močeh. Zato se drznemo upati, da je bralec v njej našel ta ali oni dober nauk in da nam je sledil z ne prevelikim nezadovoljstvom.

Pet mesecev po dogodkih, ki smo jih pravkar popisali, se je na svečan način vršila poroka med Leonoro Dandolo in Rolandom Candiano.

Iz čisto prirodne želje, da združi sedanost s prošlostjo — v tisti točki, ko je usoda njuno srečo tako brutalno pomandrala — je Roland hotel proslaviti združitev na dan 6. junija, na obletnico njune zaroke.

Dan poprej je dal Roland Candiano, od 1. februarja dalje izvoljeni ljudski dož, nalepiti razglas, kjer se je zvest svoji obljudi odrekel oblasti in svetoval beneškemu ljudstvu, naj v miru živi v svobodi.

Toda na žalost za Benetke ura svobode še ni napočila.

Leto dni ali dve je ljudstvo živelo svobodno in brez gospodarjev. Toda kaj kmalu so slavo-hlepje in gospostvaželjnost teh in pomehkuženost drugih potegnile mesto v nove nesreče.

Toda to sega čez okvir naše povesti...

Povejmo le to, da je Scalabrino trdovratno odklanjal ponujano mu mesto generalnega kapitana; ostal je pri Rolandu in se tudi pri poročnih svečanostih ni genil od njega.

Potem ga je spremljal na dolgem potovanju po Italiji in drugih deželah.

Aretino je zložil svatbeno pesem in jo sam proglasil za veličastno in blestečo ko solnce — iz strahu, da ga ne bi poslušalci premalo pohvalili.

Gvido Gennaro se je mesec dni po strmoglavljenju Foscarija pojavil v doževski palači in presil, da bi spet dobil mesto policijskega šefa.

»Policijskega šefa ni več,« mu je odgovoril Roland. »Toda poverim vam nalogo, da poiščete in mi sporočite imena siromakov iz predmestij; za to vam pa zvišam plačo.«

V to svrhu se je namreč uporabilo Dandolo imetje, ki ga je vrli Aretino pošteno predal.

Gennaro je prevzel to novo policijsko službo in razvil v njej takšne vrline, da se jim je še sam čudil.

O svečanostih, ki so jih priredili po poroki in jim je predsedoval stari Candiano, ne bomo govorili.

Povemo naj samo to, da so se jih udeležile vse Benetke.

In zvečer, ko je navdušeno ljudstvo vzklikalo beneškima ljubimcema, sta se Leonora in Roland pokazala na stopnicah Velikanov, v luči plamenic, ki so razsvetljevale staro doževsko palačo.

In to navdušeno vzklikanje, to razkošje razsvetljenih pročelij, ta toplota pesmi, ki so vstajale iz okrašenih gondol, to čisto veselje in ne-skaljena sreča, ki sta žareli z obrazov razigranega ljudstva — vse to je bilo kakor veličastna apoteoza Svobode, Zvestobe in Ljubezni.

KONEC

Večeri domače glasbe

Joan Crawfordova kramlja

Beverly Hills ni predmestje, kakor so vsa ostala predmestja na vsem svetu. Beverly Hills je veličanska družina, ki je samo zaradi prostora prisiljena, da razvrsti svoje otroke v več hišah, namestu da bi vsi skupaj stanovali v eni sami velikih palači.

Vsi se poznajo med sabo, vsi so si prijatelji, skupno dnevno delo pa prijateljstvo samo utrjuje in pogloblja.

Toda mi vsi se kaj radi sestanemo tudi izven sten studija. To seveda ni tako lahko, kajti neglede na naše zasebne družabne obveznosti, ki nam jih nalaga umetniško življenje, zvečine niti večeri niso naši. Da se pogovorimo o izvedbi rokopisa, nas čisto kličejo zvečer na sestanke, časih piše v tistih velikih knjigah, da moramo filmati ponoči, potem so spet premijere, no, in h koncu se je treba naučiti tudi vloge...

Toda sredi zvečer je naša. Časih se dobimo pri Ramonu Novarru, časih v lepi hišici Norme Shearerjeve, Marija Dresslerjeva nas je zmerom vesela, dočim nas Wallace Beery najmanj tolikokrat povabi kakor Clark Gable, Buster Keaton, brata Lionel in John Barrymore ali pa Dorothy Jordanova, Jackie Cooper, ta razvaljeni ljubljenec Metro-Goldwyn-Mayerjevih studijev, po navadi na žalost ni z nami, ker bi se utegnili za takega osemletnega mladega moža večeri vendar preveč zavleči. Toda nedavno je bil ves srečen, ko nam je prinesel povabilo svojih staršev.

»Nocoj bodo pa pri meni gostje, pa sami veliki pridejo,« je ponosno pripovedoval. »Jaz bom pa pokoncu, dokler vsi ne odidejo.«

Naši večeri ob sredah so — menda lahko to v imenu vseh nas povem — pravcati dogodki, tako nekaj neprijetnega, ljubeznivega, prijetnega in ubranega je v teh prijateljskih sestankih.

Obiskujemo se kar tako, kakor smo pač odšli iz studija od dela, brez velike toalete. Posedemo neprijetno v skupine, čebljamo, jemo slaščice, malo kadimo — in časih gre

morda Norma Shearerjeva h klavirju pa nam nekaj zaigra, ali pa igrata Lionel in John Barrymore duet na goslih in klavirju, ali nam Ramon Novaro zaigra in zapoje nekaj španskih in mehikanskih narodnih pesmi. Ploskati se pri nas ne sme. Zdi se nam odveč, kajti vsakdo, ki pri nas igra, igra za nas in zase, v našo in lastno zabavo, sicer se pa strogo ogibamo vsega, kar bi le dišalo po okorni in prisiljeni družabnosti.

Toda nikoli ne mine večer brez godbe — in prav zaradi tega sem to poročilce nazvala »večeri domače glasbe«.

Tako lepo je in prijetno, če ležiš zleknjen v udobnem naslanjaču, zapreš oči, ničesar ne govoriš, ničesar ne misliš — samo prisluhneš mehkim, melodičnim zvokom Mendelsohnove barkarole, oživiš pri po-

Lilian Harveyeva dela v Ameriki že drugi film

Zvočno filmanje tridesetih levov

Ateljeja št. 7 Paramountovih studijev v Hollywoodu se je vsak človek v loku ogibal. Kljub temu so v ateljeju delali »s polno paro«. Vrteli so nekaj prizorov s tridesetimi prav važnimi bitji, ki so sodelovala v Cecilu B. de Milla velikem filmu »V znamenju križa«, v nenadkriljivem umotvoru izza časov preganjanja kristjanov v starodavnem Rimu.

Ta bitja so bili levi, veliki, dorasli levi, ki so se sprehajali po ateljeju. Atelje so spremenili v veliko podzemeljsko rimsko ječo, iz katere so držale široke kamnite stopnice v »circus maximus«, kjer so se pred dva tisoč leti bili pogumni gladiatorji in kjer so za preprosto ljudstvo predvajali krvave bitke divjih zveri, kjer so jim dajali tiste zloglasne »circenses«. V rokopisih je tako zapisano, da morajo leve nagnati po stopnicah v areno.

Osem kamer, ki so jih postavili na

Stoj! dokler še ni prepozno ...

Zob je votel in se mora zaliti. Dnevno temeljito čiščenje z zobno pasto Chlorodont bi to poškodbo lahko preprečilo. Chlorodont ne daje zobem samo blestečega sijaja; ampak jih ohranjuje tudi zdrave. Dobiva se povsod. — Poskusite eno tubo, uspeh Vas bo presenetil! Tuba Din. 8.—, velika tuba Din. 13.—

skočnem tričetrtinskem taktu Schubertove muzike, ali pa vzbočiš prsi ob mogočnem ritmu Čajkovskega.

Ceprav ljubim glasbo nad vse, se mi zdi, da ni človek zmerom tako ubran, da bi sedel v veliko koncertno dvorano, kadar se mu zahoče glasbe. Toda niti najboljši gramofon, niti najpopolnejši radijski aparat ne

moreta nadomestiti fluida, ki veje od onega, ki se je zatopil v godbo in čara iz instrumenta blage zvoke. Najprijetnejše je pa to, da ni natiskanega programa.

»Zabrenkaj Schumannovo Arabesko« lahko poprosiš, če ti je ravno tako pri duši. Lionel Barrymore nam časih zaigra tudi svoje skladbe.

Taka je torej naša domača glasba. Poživi nas, dobre volje nam da in nas odvrne od velikih in malih skrbi vsakdanjosti.

Rada bi vam, če mi ne zamerite, nekaj svetovala: če vam kateri dan vse narobe gre, če je bil starešina v pisarni nateknjen, če vas je sluga predrzno nahrulil, če vas je brivec urezal, če se je omaka prismodila ali se vam je karkoli skazilo: telefonirajte svojim prijateljicam in prijateljem in priredite večer domače glasbe.

Boste videli, kako to pomaga. Stavim, da bo vse »all right«!

Filmske novosti

Ceprav se prične kinematografska sezona šele čez dobra dva meseca, so vendar že skoraj vsi lastniki zaključili s filmskimi podjetji jesenske in zimske programe. Ameriški filmi, ki smo jih lani zaradi zakonskih odredb pogrešali na naših sporedih, bodo letos na dnevnem redu; pretežna večina jih bo res dobrih in zanimivih. — Tudi podjetja, ki trgujejo z evropskimi filmi, so prav dobro založena s prvovrstnimi filmi. Pričakovati je torej, da bodo naši jesenski in zimski sporedi znatno boljši in zanimivejši od programov iz let 1931. in 1932.

Ondra-Lamač filmska družba z o. z. je pričela delati v ateljeju v Geisalgasteigu prizore za film »Gospodična Hoffmannove pripovedke«, zunanji posnetki ob Bibseeju so pa že dogotovljeni. Rokopis je Hansa H. Zerletta, žira pa film kakor ponavadi Karl Lamač. Anny Ondra in Mathias Wiemann igrata glavni vloge. Sodelujejo pa še: Ida Wüst, Paul Otto, Josef Eichheim, Lisl Karlstadt, Max Schreck, Carl Walter Mayer in še nekaj drugih.

Greta Garbo bo po dovršitvi filma »Kraljica Kristina« igrala glavno vlogo v The Painted Veil (Pisani pajčolan), čegar vsebina je posneta po Maughamovem delu.

Zvedeli smo, da je pričel Fox delati film »Kralj ciganov«. Glavno vlogo ima znani umetnik Don José Mojica. Film bo izdelan v našem jeziku.

Kalvarija ljubezni

Roman iz naših dni. — Napisal P. R.

28. nadaljevanje

»Najlepša vam hvala,« je rekla Ilona in si zapisala na košček papirja, ki ga je vzela iz torbice, ime kraja, da ga ne pozabi. »To je vse, kar sem hotela vedeti.«

Mlada Madžarka se je poslovila in se vrnila k vozu, ki jo je čakal.

Zvečer je poslala kovčege na postajo. S seboj je vzela samo najpotrebnejše za nekaj dni potovanja.

In potem jo je potegnil vlak v mrzlo in jasno zimsko noč... vozil jo je, kakor je dejala Horvinu, njeni usodi naproti...

V mali Martini hiši je še zmerom vladala žalost. In vendar je to jutro solnce vzšlo blesteče in mladostno kakor spomladi. V njegovih žarkih se je zdel sneg še bolj bel, še bolj blesteč. V kuhinji je plapolal ogenj. In Marta je sedela pred njim in topo zrla vanj.

V sobi na vrhu je Ljudmila nemirno hodila sem in tja. Otroka je bila toplo oblekla; zdaj sta bila pripravljena za pot. In potem se je jela še sama oblačiti. Marko in Boža sta veselo skakala po sobi... Vsaka vožnja z vlakom je bila zanju dogodek.

Prejšnji večer sta stara Marta in Ljudmila dolgo na samem govorili. Marta se je vnovič vrnila k svojemu predlogu. Očividno je našla prepričevalne razloge, zakaj naposled je Ljudmila omahnila svoji tašči na prsi in zaihtela:

»Hvala vam, babica, za vse kar boste zanj storili... Nikoli vam tega ne pozabim... Pri vas bo Ciril dobro spravljen. In tam v Švici, daleč od njega, vam prisežem, da ne bom več toliko mislila na njegovo iznevero... Skušala bom pozabiti in mu odpustiti.«

Ravno zdaj se je Boža privila k mami in vprašala:

»Ali očka ne pojde z nami?«

»Ne, srček. Očka ostane pri babici.«

»Zakaj ga bomo tu pustili?«

»Ker mu bo tu bolje.«

»Ker bo hitreje ozdravel, kaj ne? Daj, povej, mamica, ker bo hitreje ozdravel, ali ne?«

»Da, srček!«

Marko ju je poslušal. Nič ni rekel, le njegove velike otroške oči so se čudno žalostno upirale v mamico.

Ljudmila se je bila med tem oblekla. Ogrnila se je v topel plašč. Kovčegi so stali raztreseni po sobi. Ciril to jutro še ni bil vstal. Pravkar je pri vratih pogledala babica in tiho dejala:

»Ciril še spi... Siromak, še nikoli ni tako sladko spal!...«

»Pojdimo zajtrkovat, otroka,« je zdajci rekla Ljudmila in se obrnila k Marku in Boži. Na trepalnicah so se ji lesketale solze.

»Pojdimo zajtrkovat!« sta vzkliknila otroka.

Vsi trije so šli po stopnicah dol v kuhinjo, kjer je bila stara Marta že postavila skodelice s kavo. Takrat je prišla Muhovčeva Mica. To jutro ni mogla dolgo ostati, ker je morala v sosednjo vas na neko ženitovanje in se bo vrnila šele čez tri dni. Povedala je, da je bila prejšnji večer na postaji in da je govorila z voznikom Jernejem, ki pride okoli devetih s sanmi, da odpelje Ljudmilo in otroka na postajo.

Otroka sta z dobrim tekom pripravila kavo. Marta in Ljudmila sta pa le s trudom popili nekaj požirkov.

Marta je čutila, kako jo spet prijemlje čudna slabost. Bilo ji je kakor takrat, ko jo je prvič napadlo.

Strašna tesnoba jo je grabila za srce... tesnoba, ki je ni hotela pokazati svoji sinahi. In zaman si je prigovarjala, da je to samo od razburjenja spričo odhoda Ljudmile in otrok.

Mlada žena je bila že dvakrat stopila k vratom Cirilove sobe in obakrat se je vrnila z besedami:

»Ciril še zmerom spi.«

Zdaj se je pa Ciril nenadoma prikazal na pragu. Otroka sta stekla k njemu. To pot se ga nista nič bala: oklenila sta se ga okoli kolen. Ciril ju je dolgo gledal. Nasmehnil se jima je... In na ustnice so mu prišle besede:

»Otroka... ljuba otroka...«

Bilo je, kakor bi se bilo nenadoma v njegovih očeh nekaj zasvetilo. Toda prihodnji mah se je ta ogenj spet utrnul.

»Očka,« je dejala Boža, »ko se bomo vrnili... boš spet zdrav... boš videl... in spet bo lepo kakor je bilo...«

In Marko je ponovil za njo:

»Lepo kakor je bilo...«

Deklica je pa nadaljevala:

»In to bo kmalu, zakaj drugače bi morali predolgo čakati. In če bi mamica pozabila, ji bom jaz rekla... da nas čakaš... in da te ne smemo pustiti... In potem, očka, ti moram še povedati, da bomo vsak dan mislili nate... vsak dan se bova Marko in jaz spominjala očeka... zato da nama boš, ko pridemo pote, kaj pripovedoval in nas objel kakor nekoč... In dobri Bog naju bo uslišal... Zakaj dobri Bog je pravičen... in če ne bi izpolnil najine prošnje... veš, potem ga ne bova nič več ljubila... kaj ne, Marko, da potem dobrega Boga ne bova več ljubila?«

Deklica je resno prišla svojega bratca za roko. In Marko je prav tako resno, s čudno otožnostjo v svojih temnih očeh ponovil:

»Ne, potem dobrega Boga ne bi več ljubila, če ne bo ozdravil najinega očka.«

Takrat je bilo, kakor bi se bila za mizo, kjer sta Marta in Ljudmila sedeli s sklonjeno glavo, utrnula dva plača... Muhovčevi Mici, ki je odnašala z mize posodo, je padla skodelica iz roke. Ali je tudi njo pretreslo? In s čudnim glasom, drugačnim kakor po navadi, je vzkliknila:

»Ježeš! Kako sem danes nerodna!...«

Ciril je bil stopil k ognju. Tisti mah, ko je prišel v kuhinjo, je že zavil proti ognjišču. Plapolajoči ogenj je očividno imel do njega čudno privlačnost.

Tudi to jutro je bilo kakor druge dni. Ciril je opazoval že zaprte kovčege, ki so jih bili prinesli v kuhinjo, toda njegove oči so ostale nebrižne. Marta je vstala. Morala se je nasloniti na mizo. V glavi se ji je vrtelo in predmeti okoli nje so plesali pred njenimi očmi. Toda čez nekaj sekund jo je toliko minilo, da je mogla stopiti k Cirilu, ga prijeti za roko in privedi nazaj k mizi.

»Pridi, sin moj... pridi, tvoj zajtrk je pripravljen...«

Hotela se mu je nasmehnuti, toda njene uboge stare ustnice so se samo spačile pri ponesrečenem poskusu. In potem je dejala:

»Midva bova tu ostala. In če mi bo Bog dal še nekaj dni življenja, bom lahko lepo skrbela zate... kakor takrat, ko si bil še majhen.«

Tudi Ljudmila je stopila proti njemu. Bila je blede ko prt. Njena lica so se bežno doteknila Cirilovih. Potem so ga posadili za mizo. A tudi on to jutro ni imel pravega teka; skoraj vso kavo je pustil.

Med tem ko je stara Marta stopila pod streho po nekaj jabolk za otroke, je Ljudmila pristopila k Mici.

»Nečesa bi vas prosila, Mica.«

»O, prosim, gospa,« je odgovorila postrežnica. Če vam lahko pomagam, bom zelo rada storila.«

»Hvala vam vnaprej. Za tole gre: moj mož ostane nekaj časa pri moji tašči.«

»Vem, mati so mi pravkar povedali, ko sem prišla.«

»Toda stvar je taka... da mora biti človek na vse pripravljen... Moja tašča je že v letih... In lahko se zgodi, da danes ali jutri umre...«

Mica je prikimala

»Če bi se to zgodilo, bi hotela takoj izvedeti... Ali se lahko zanesem na vas, da mi boste takoj sporočili?«

»O, seveda, gospa. Čeprav mislim,« je čez nekaj časa povzela, »čeprav mislim, da se tako hitro nesreče še ni bati. Dobra ženica je mati Marta in nam vsem bi bilo hudo, če bi umrla.«

Ljudmila je v naglici napisala nekaj besed na kos papirja:

Gospa Milavčeva, poste restante, Samaden (Švica).

»Tole je moj naslov,« je rekla in izročila Mici papir. »Če se kaj zgodi, mi pišite ali pa brzojavite, ako bi bila sila. Hotela bi pa iz več razlogov, da ostane moje bivališče tajno. Zato vas prosim, da ga nikomur ne poveste.«

Na misel ji je bil prišel kakor pred odhodom iz Ljubljane dr. Horvin. Dejala si je, da bi utegnil kirurg poizvedovati in dognati, da je sama z otrokoma, torej brez varstva, in da bi jo potem morda spet začel zalezovati s svojo strastjo.

»Ne bojte se, gospa,« ji je svečano zatrdila Mica. »Ko se vrnem domov, bom ta papir spravila na varno, in prej mi bodo iztrgali jezik kakor bi pa izdala, kar gospa želi, da ostane tajno.«

»Še enkrat najlepša vam hvala, Mica...«

Mlada žena ji je stisnila v roko srebrnik.

V tem se je vrnila stara Marta. Njen obraz je bil rdeč in kar videlo se je, kako ji kri sili v glavo. Pri vsakem koraku se je morala opreti, da ni padla.

Ljudmila je tudi njo prosila, naj pazi na njenega moža; kaj je govorila z Mico, ji pa ni povedala.

Takrat so se zaslišali srebrni glasovi kraguljkov sani.

»Sani so tu,« je vzkliknila Mica.

Ljudmila je še bolj prebledela. Spet je stopila k Cirilu in ga prišla za roko. Videlo se je, da se v njej vrši boj med nasprotujočimi si čustvi... Za mizo jo je gledala stara Marta. Tudi v njej se je odigraval boj. Toda ta boj je bil drugačen. Obhajala jo je bolesta slutnja, da se ji bliža smrt. In najrajši bi bila kriknila svoji sinahi:

»Odloži, Ljudmila... odloži do jutri svoj odhod... odloži ga za nekaj dni... zakaj strah me obhaja, da se bliža nesreča... Ne bojim se zase... Mene ni strah smrti... temveč za Cirila, ki ostane sam pri meni.«

Že je hotela izpregovoriti. Tedaj je pa pomislila:

»Samo po nepotrebnem bi jo prestrašila... Saj mi ni tako hudo... In jutri bo že bolje... gotovo bo bolje... Vse je že pripravljeno za odhod... Zakaj bi jih potem zadrževala.«

Otroka sta stekla k njej in jo objela.

»Do svidenja, babica!« sta vzkliknila.

S solzami v očeh je zajecljala stara Marta:

»Do svidenja, otročička!«

Ljudmila ju je vzdignila drugega za drugim v naročje in ju približala Cirilu, ki ju je objel in poljubil. In spet so mu prišle na ustnice besede, ki so pričale o bežnem povratku razuma:

»Otroka... ljuba otroka...«

Boža in Marko sta ga obsula s poljubi.

»Očka, pridi kmalu k nam!«

Potem je bila Ljudmila na vrsti. In naposled je še Marta trepetaje pritisnila mlado ženo na prsi in jo objela.

Voznik je bil že nestrpen. Počil je z bičem. In tišino je pretrgal njegov klic:

»Podvizajte se... Drugače bomo zamudili!«

Nekaj minut nato so Ljudmila in oba otroka sedeli v saneh.

Stara Marta je stala na pragu in po licih so ji polzele solze. Naslanjala se je na zid in gledala skozi meglo zasolzelih oči svoje drage, ki so jo zapuščali. Toda od sekunde do sekunde je manj videla. Kmalu je razločila le še črno piko, ki se je oddaljevala... Ciril je prišel k njej na prag. Tudi on je gledal. In v njegovih očeh je bila neka razumevajoča otožnost.

Naše velike nagrade se delijo

Ob prisotnosti naročnikov „Družinskega Tednika“ smo izžrebali v dvorani Delavske Zbornice v Ljubljani naročnike, med katere se razdelijo nagrade tretjega velikega nagradnega natečaja „Družinskega Tednika“.

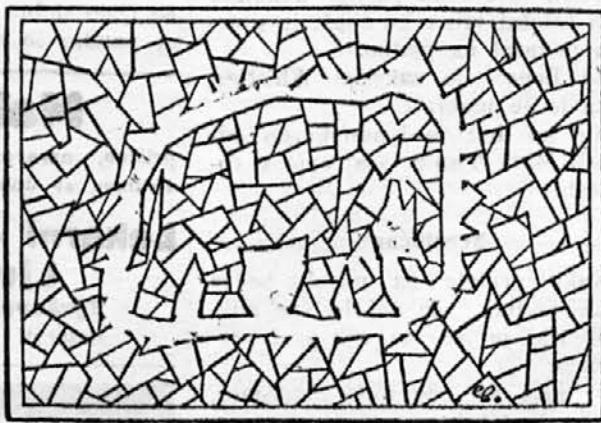
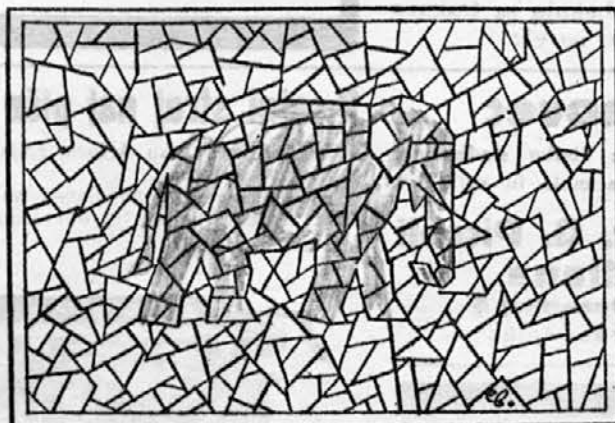
V četrtek, dne 20. t. m. se je izvršilo v dvorani Delavske Zbornice v Ljubljani žrebanje za nagrade, ki jih je razpisal »Družinski Tednik« za svoje naročnike v tretjem velikem nagradnem natečaju. Udeležba s strani naročnikov ni bila nič manjša kakor pri prvem nagradnem natečaju. Lahko bi jih bilo prišlo še več, toda upoštevali je treba, da se je večina naročnikov nahajala pri delu ali na kopanju, ali se jim pa

stali naročniki, ki jim glede na njihovo gmočno stanje ne bi bilo treba in ki bi malenkostni znesek 20 ali 40 Din lahko utrpeli.

Na koncu svojega nagovora je g. Kern obljubil, da bosta uprava in uredništvo »Družinskega Tednika« vse storili, da si bo list s svojo zanimivo vsebino pridobil še več prijateljev in naročnikov, in da se bo po možnosti čim prej zvečal obseg strani; napovedal je tudi, da bo »Družinski Tednik«

niso imeli sreče, bodo v kratkem imeli priložnost, da na podoben način poskusijo svojo srečo. Toda za vse mora veljati, da od lista, ki jim toliko nudi, ne smejo preveč zahtevati in morajo biti pri izvrševanju svoje naročniške dolžnosti vestnejši kakor so bili do zdaj. »Družinski Tednik« izpolni svoje obljube, zahteva pa zato samo redno poravnanje naročnine.

V naslednjem navajamo naroč-

Naša skrivnica, ki jo je bilo treba rešiti pri tekmovanju za naš 3. nagradni natečaj

ni hotelo iti v mesto zaradi hude vročine.

Naročnikom, ki so se zbrali ob tretji uri popoldne v Delavski zbornici, je osebje uprave »Družinskega Tednika« rade volje ustreglo z odgovori na vsa vprašanja, ki so se nanašala na nagradno žrebanje. Razkazalo jim je tudi pole, na katerih so bile napisane številke tekmovalcev, ravno tako je pa vsakemu naročniku rado povedalo njegovo številko, če kateri svoje ni vedel. Po teh formalnostih so se pred navzočimi razrezale pole s številkami, številke so pa prišle v žaro.

Potem je navzoče pozdravil v imenu uprave in uredništva »Družinskega Tednika« urednik g. Kern, ki je v kratkem nagovoru označil pomen nagradnega natečaja za list in za naročnike. Želja lista je bila, da se z nagradnim natečajem doseže čim boljše in hitrejše plačevanje naročnine. Naročnikom naj bi se pa za njihovo redno plačevanje naročnine priznala nagrada v obliki darila. Naročniki so pri tem mnogo bolje zadeli, zakaj uprava je morala vzlic težkim žrtvam za nagrade izdati še velike vsote za opomine; z denarjem, ki se je moral vzlic nagradnemu natečaju izdati za opomine naročnikom, bi se mogla prva nagrada skoraj še dvakrat kupiti in podeliti.

Neredno plačevanje naročnine je upravo na ta način stalo velike in popolnoma nepotrebne troske. Na drugi strani so pa nevestni naročniki s svojim stalnim odlašanjem zakrivili odlašanje nagradnega žrebanja. Res je, da je marsikateri naročnik utemeljeno prosil upravo, da ga počaka. Res je pa tudi to, da so s plačevanjem naročnine odlašali tudi ti-

kmalu stopil pred svoje naročnike in čitatelje s prav zanimivo in veselo novico.

Ta kratki nagovor so prisotni poslušali z vidnim zanimanjem, čeprav se je na obrazih vseh videlo, da nestrpnost pričakujejo začelka žrebanja. Saj ni čudo! Naš tretji razpis nagrad je bil zelo bogat in pester po svojih darovih. Posebno žrebanje prve nagrade so vsi navzoči pričakovali z veliko napetostjo. Marsikateri med njimi je bil prepričan, da bo on, ravno on zadel 18.500 Din vredno spalnico. Sreča je pa hotela drugače. Prvo nagrado dobi g. Pirman Igor z Viča pri Ljubljani, ki pa tekmi ni prisostvoval.

Žrebanje se je pričelo, ko slak mizi pristopila dva gospoda iz vrst naročnikov kot prič.

Oči navzočih so bile mrzlično uprte v žaro. Na vseh obrazih se je bral izraz pričakovanja in nestrpnosti. Marsikatero upanje in marsikatera želja je pa bila pokopana, ko se je z odra zaslišal glas: spalnico vredno 18.500 Din je zadela številka 2722. In po kratkem presledku je sledilo ime: Igor Pirman, Vič pri Ljubljani.

Potem je prišlo na vrsto žrebanje druge, tretje, četrte, pete in ostalih nagrad. Nagradno žrebanje se je končalo ob tričetrt na pet. Tudi to pot so, kakor smo že poudarili, naročniki »Družinskega Tednika« sami prisostvovali javnemu žrebanju in so se mogli sami prepričati, da se je izvršilo popolnoma v redu.

Srečnim dobitnikom, katerih imena spodaj navajamo, uprava in uredništvo »Družinskega Tednika« iskreno čestlata. Obveščeni bodo o tem še s posebnim dopisom in jim bo sporočeno, kdaj lahko pridejo ponje.

Tisti gg. naročniki, ki to pot

nike, ki jim je bila pri žrebanju sreča mila, in nagrade, ki jim jih je žreb prisodil.

ZREBANJE NAGRAD

Prvo nagrado, t. j. dragoceno spalnico v vrednosti Din 18.500—, je prisodil žreb št. 2722. Seznam tekmovalcev je pokazal, da ima to številko Pirman Igor, Vič št. 30 pri Ljubljani.

Drugo nagrado, t. j. Singerjev šivalni stroj 66 K 4, je zadela št. 2020, pod katero je vpisan Mlinar Pavel iz Gradca pri Litiji. Vrednost te nagrade je 5800 dinarjev.

Kot tretjo nagrado podari »Družinski Tednik« prvovrstno moško ali žensko kolo. To nagrado je žreb prisodil št. 432. Seznam tekmovalcev je pokazal, da je to nagrado zadela Anica Pertl, učiteljica v Negovi p. Ivanjci pri Gornji Radgoni. Vrednost kolesa je Din 1900—.

Četrto nagrado (eleganten gramofon v obliki kovčega, vreden Din 1500—) je zadela št. 1998, pod katero je vpisana Tilka Stiglic iz Laškega št. 56.

Peto nagrado, t. j. kompletno garnituro kuhinjske posode v vrednosti 800 dinarjev, je zadela št. 2225, pod katero je vpisan g. Curhalek Franc, pos. iz Mosteca št. 13, p. Dobova.

Osmo nagrado, t. j. 29delno garnituro za pijače iz brušenega stekla v vrednosti Din 500—, je zadela št. 307, pod katero je v seznamu tekmovalcev vpisana Kovšca Marija iz Sv. Petra na Krasu št. 55, Italija.

Drugi kompletni jedilni servis kot sedmo nagrado »Družinskega Tednika«, v vrednosti Din 550—, je zadela št. 823, pod katero je vpisan g. Curhalek Franc, pos. iz Mosteca št. 13, p. Dobova.

Enajsto nagrado, t. j. kompletno porcelansko jedilno garnituro za 6 oseb v vrednosti Din 600—, podari »Družinski Tednik« ge. Heleni Smole iz Koritnega št. 16, p. Bled, ki je vpisana pod št. 2720.

Deseto nagrado, t. j. kompletno porcelansko garnituro za dišave, je žreb prisodil št. 1830, pod katero je v seznamu tekmovalcev vpisan g. Peter Volčič iz Podsmreke št. 14, p. Dobrova pri Ljubljani. Vrednost nagrade je Din 350—.

Enajsto nagrado, t. j. kompletno garnituro za pijače iz dobrega stekla v vrednosti Din 350—, je zadela št. 168. Pod

to številko je vpisan g. Josip Herman z Ježice pri Ljubljani.

Nadaljnjih pet nagrad, t. j. kompletne serije vezanih letnikov »Družinskega Tednika Romana« letnik 1929, 1930 in 1931 v vrednosti po Din 215—, so zadele št. 371 (Zupančič Alojzija, Ljubljana, Cesta v Mesni log 26a), št. 763 (Ornilec Franc, Naklo 33 pri Kranju), št. 420 (Bahar Ivana, Ljubljana, Hranilniška c. 12), št. 169 (Slovenec Beti, Ježica pri Ljubljani) št. 1662 (Fric Albin, trg. pom., Celje, Prečna ulica 6).

Nadaljnji dve nagradi, t. j. dve garnituri 9delnih čajnih servisov sta zadeli št. 31 (Simončič Terezija, Idrija, Italija) in št. 646 (Juvan Josip, Črmošnjice). Vrednost posamezne nagrade je 200 Din.

Petnajst nagrad v blagu za damske obleke, t. j. po 5 m umetne svile v vrednosti po 150 Din je prisodil žreb naslednjim številkam: 1179 (Božiček Franc, Doblježice 49, p. Pilištanj), 1036 (Primožič Metka, Goričane p. Medvode), 1417 (Klan France, učitelj, Zagorje ob Savi), 2129 (Lapuh Franc, Maribor, Trstenjakova 4), 1871 (Šeško Karolina, Stopiče p. Grobelno), 2499 (Rotman Jožef, Sv. Jurij v Slov. goricah), 162 (Jordan Tončka, Malence 3, p. Kostanjevica ob Krki), 714 (Fricel Anton, Kropa p. Bočna pri Gornjem gradu), 980 (Kunc Meri, Poljana, p. Prevalje), 335 (Gričar Pavel, Retje 119, p. Trbovlje I), 2433 (Gradišnik Terezija, Cret 18, p. Slivnica), 2018 (Loser Ivan, predilnica, p. Litija), 514 (Korošec Janez, Ribičev Laz 28, p. Sv. Janez ob Boh. jezeru), 1695 (Jordan Ivan, Rutnava 4, p. Bela cerkev), 2671 (Klement Marica, Sv. Anton na Poh. p. Vuhred).

Nadaljnjo nagrado, t. j. servis za črna kavo je zadela št. 988 (Lango Ema, Salona d'Isonzo, Italija); vrednost nagrade je Din 150—.

Deset vezanih letnikov »Družinskega Tednika Romana« letnik 1930 v vrednosti po Din 90— so zadele te-le izžrebane številke: 1488 (Jelenec Marijan, Primskovo 102, p. Kranj), 647 (Zvan Ivan, Studor 39, p. Srednja vas v Bohinju), 1436 (Lampret Leopold, Stoprce, p. Majšperk), 681 (Ogrizek Marija, Gor. Logatec 66), 312 (Vogrinc Micika, Kog. p. Sv. Bolhenk), 978 (Kos Mici, Prevalje), 550 (Praprotnik Julijana, Pušenci 29, p. Ormož), 34 (Vozel Karolina, Kranj, rest. pri kolodvoru), 375 (Franko Franc, kr. podmornica »Smelc«, Tivat, Boka Kotorska), 2003 (Kerin Franc, Vel. Podlog 4, p. Leskovec pri Krškem).

Naslednjih deset nagrad, t. j. enoletno brezplačno prejetanje »Družinskega Tednika« (vrednost Din 80—) so zadele te-le številke: 848 (Pačnik Albertina, Laško), 1020 (Magajna France, Cave Auremiane, Italija), 39 (Moser Alojzij, gost. in mes., Zidani most), 490 (Pekarek Adolfin, Gaštev, p. Stražišče), 1102 (Ramšak Rezi, šiv., Polule 30, p. Celje), 173 (Pirc Angela, pri g. Horvat, Ljubljana-Viž), 1927 (Seljak Jožef, Podgorška 131, p. Kofevje), 885 (Golavšek Avgust, Megojnice 52 p. Griže pri Celju), 2685 (Jurca Otmar, Zagorje ob Savi), 2365 (Gregorec Franc, Petančji p. Rankovci).

O nadaljnjih nagradah (originalne fotografije filmskih igralcev, serije umetniških razglednic filmskih umetnikov in leposlovnih knjige) bomo izžrebance obvestili v posebnih pismih, ker bi nam vzelo preveč prostora, če bi hoteli vsa njihova imena priobčiti v listu.

Če še ne veš

Lijakov in emajlirane ali pocinkane vedrice se kaj rada prime mastna nesnaga, ki jo z milom, sodo in krtačo komaj odstranimo. Če pa kamo le nekaj kapljic petroleja na krpo, zadostuje da z njo nalahko obrišemo lijak in nato z vodo splaknemo.

Miši kar bežijo, če v koteh in ob stenah nasujemo cvetove divjih gomilic, ker ne trpe tega duha. Sila preprosto sredstvo, toda uspešno.

Cinkove in kopalne kadi čistimo s salmijakovim cvetom in vročo vodo. Za vedrico vode je dovolj četrt litra salmijakovega cveta. Prav lepo jih očistimo, če jih drgnemo s preslico.

Poravnajte naročnino!

HUMOR

Previdnost

»Ali si bral, kako je snoči gorelo v Blatni vasi?«

»Ne, časopisov že najmanj štiri-najst dni ne čitam!«

»Zakaj ne?«

»Ondan sem našel zlato uro, zdaj se pa bojim, da ne bi kdo razglasil v časopisih, da jo je izgubil... Predobro namreč samega sebe poznam, kaj hočeš, pošteni sem... in če bi bral, se ne bi mogel premagati, in bi jo vrnil!«

Dobra tipkarica

»Oprostite, gospod Kovač,« zajecija nova stenotipistka, ko je šef zdrdral svoje pismo, »kaj ste že rekli med 'Velepoštovani gospod' in 'Z odličnim spoštovanjem'?«

Nesporazum

Zadnjič se je vršila v Ameriki tekma, kdo ima najkrajše ime. Zmagal je nekdo, ki mu je bilo ime A.

Drugod imajo spet drugačno slavohlepje. Tako na primer se na Španškem nihče ne bi pulil za najkrajše ime — narobe. Tam so ponosni na to, če ima kdo najdaljše ime. Pa se je pripetila nekemu dolgoimenskemu senjorju nesreča, da se mu je ponoči polomil avto in je moral pri nekem kmetu iskati prenočišča. Kmet ga je vprašal, kdo je zunaj, na kar je senjor ponosno odgovoril:

»Conte Alphonso de Toledo y Hermannos da Xeres y Cordobesito de Carren.«

Prestrašeni kmet je zaprl okno: za toliko ljudi na žalost nima prostora...

Mark Twain je strupen

Na dolgotrajno prigovarjanje znamenitega angleškega slikarja Whistlerja se je Mark Twain naposled odločil obiskati ga v njegovi delavnici.

Pisatelj se je z velikim zanimanjem zatopil v najnovejše slike. Pred neko sliko je posebno dolgo stal.

»Tale slika,« je dejal humorist, »mi je še najbolj všeč. Samo zdi se mi, da onale drevesna partija nekoliko kvari celotni vtis.« To rekši je s prstom pokazal na platno.

»Za Boga!« je zakričal Whistler, »slika je še mokra!«

»Nič ne de,« je hladnokrvno odgovoril Mark Twain, »saj sem v rokavicah!«

Nesebično

»Kako pridete na misel,« se je začudil sodnik, »da naj bi vas bilo sodil? Kaj je mar to vaš prvi prestopek?«

»O, ne,« je odgovoril obtoženec, »pač pa prvi proces mojega zagovornika.«

Pozna svoje starše

»Maks, zdaj bi pa morala domov, sedem bo že ura!«

»Ne, kaj pa misliš! Če se zdaj vrneva, bova našeskana, ker naju tako dolgo ni bilo. Če pa prideva šele ob devetih, dobiva poljub, ker se nama ni nič hudega pripetilo.«

Pri vojakih

»Kaj najprej napraviš, kadar čistiš puško?«

»Številko pogledam.«

»Zakaj?«

»Da ne bi nemara očistil tuje puške.«

Zlobno

»Ali je vredno te čevlje popravljati?«

»Zakaj ne, gospa! Če dobe nove podplate in novo vrhnje usnje, bodo še čisto dobri... Luknje za trakove so vendar še kakor nove!«

Dober odgovor

»Zakaj se vaš nos tako sveti?«

»Od samega ponosa nad tem, da ga ne vtekem v vsako reč!«

Vljudnost

»Oče, kaj je prav za prav vljudnost?«

»Vljudnost, sin moj, je tista umetnost, ko drugim ljudem ne daš vedeti, kaj o njih misliš.«

Ako Vam naš list ugaia,

ga pokažite svojim prijateljem in ga pošljite kot tiskovino svojim sorodnikom v Francijo, Nemčijo, Ameriko in drugam

Pisalni stroj naj piše sam

To je prav tako šefova želja kakor tudi strojepisčeva.

Toda stroja take popolnosti ne bo nikdar. Najbolj pa se tej dovršenosti približuje

WOODSTOCK, ki je višek tehnike. Izumitelji — ameriški inženjerji — smejo biti ponosni na svoj izdelek.

Woodstock ima poln in lahek udarec, pisava je čista in dovršena.

Kdo Woodstock vidi — mu je naklonjen, kdor Woodstock preizkusi, spozna, da je to najboljši stroj, a kdor le nekaj časa na njem dela — se ne more nikdar več ločiti od njega. Ta stroj je v Ameriki zaslovel radi svoje priročnosti in koristnih naprav in je zadnji dve leti najbolj zahtevana znamka. Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

TIPKA, družba z o. z., trgovina s pisalnimi stroji in pisarniški potrebščinami, Ljubljana, Miklošičeva c. 13 — Tel. 29-70.

Svetujemo Vam...

da pri nakupu preparatov za nego svojega obraza in svoje lepote pazite na njih kvaliteto. Samo prvovrstni preparati kot so naši vodijo do popolnega uspeha

MLADENISKO LEPOTO OBRAZA ohranite s stalno uporabo dokazano fine Nobilior kreme. Mastna Nobilior krema, uporabljena preko noči, varuje, pomlajuje in obnavlja kožo, a suha Nobilior krema kot podloga pudru, zožuje velike pore, drži odlično puder in olepšava obraz. Nobilior kreme ne potrebujejo reklame, ker njih učinek preseneča! Ena tuba suhe in masne Din 12.—.

NAJFINEŠI PUDER, ki se odlično prime obraza, a ne prepušča znoja, zelo fino parfumiran, nežen, v prekrasnih barvah, zajamčeno neškodljiv, je Nobilior puder, edinstven svoje vrste. Ena škatlica Din 10.—. mala škatlica Din 5.—.

OLEPŠAVAJOČE NOBILIOR MILO pa ustvarja istoimensko blágo penasto kremo, ki blagodejno deluje ne samo na čistočo, temveč tudi na lepoto obraza in rok. Komad Din 10.—.

SOLNČNE PEGE IN RUMENE MADEŽE odstranite hitro in zanesljivo z uporabo holandske mlečne kreme. Učinkovanje je hitro in uspeh zajamčen. Lonček Din 15.—.

DLAČICE IZGINEJO ZA VEDNO z obraza, rok, prs itd., ako uporabljate Erbol prašek. Delovanje je hitro in zanesljivo in ne škoduje koži. Lonček z navodilom Din 15.—.

ŽE TRIDESET LET NAJBOLJŠA BARVA ZA LAŠE, zajamčena v zanesljivosti delovanja, trajna, enostavna v uporabi, prekrasne barve od zlatorumene do črne je samo Oro-barva. Garnitura z navodilom Din 30.—.

NAMESTO MILA PASTA MAJALIS umije vaš obraz in obenem uspešno neguje lice. Ta pasta se priporoča damam, ki ne prenesejo niti najblažjega mila, a hočejo vendar imeti sveže umito in čisto lice. Velika steklena doza Din 15.—.

Zahtevajte povsod izrečno gornje specialitete v vsaki boljši strokovni trgovini ali direktno od NOBILIOR parfumerije, ZAGREB, Hica 34.

MNOGE ŽENE SO NESREČNE, ker se prekomerno pote, kar povzroča neprijetnosti največjega pomena. Ako uporabljate Oranit-vodico, se iznebite te neprijetnosti takoj, kajti potenje in istočasno tudi neprijetni duh potu preneha takoj. Ena velika steklenica Din 30.—.

ČE IMATE ZELO MASTNO LICE, se vam delajo ogrei in velike pore, ki se ne dajo prikriti tudi z najdebelejšo plastjo pudra ali šminke. Če pa redno masirate svoj obraz zjutraj in zvečer s Pore-mlekom, boste dobili presenetljivo hitro izredno lepo in čisto polt. Steklenica z navodilom Din 32.—.

PONOS VSAKE ŽENE — MLADENISKE GRUDI dobe z masažo eliksirja Eau de Lahore lepo obliko in napetost. Steklenica z navodilom Din 40.—.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ takoj prenehata z uporabo vode iz kopriv. Najstarejše in edino zanesljivo sredstvo za uspešno nego las, ki postanejo bujni in bleščeči. Velika steklenica Din 30.—.

NE POZABITE, da so roke zrcalo vsake žene, toda če želite, da vam bodo lepo bele, gladke in mehke, kljub poslu, športu ali delu v pisarni, jih nadržnite malo s specialno Jefais Blanc kremo. Tuba Din 10.—.

ZA RAZNEŽEN IN PROFINJEN OKUS se priporoča uporaba najfinejše obstoječe Floria Noisette kreme, ki se istočasno uporablja kot nočna in dnevna krema ter izredno olepšava in pomlajuje. Lonček Din 40.—.

PUDER NAD PUDRI za dame prefinjenega okusa je Floria Extra puder. Prekrasen parfum, lepe barve, nenavadno nežen. — Velika luksuzna škatlica Din 60.—.

Malinovec

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuban, se dobi na malo in veliko v

Lekarni dr. G. Piccoli Ljubljana

Tyrševa (Dunajska) 6 nasproti „Nebotičnika“

RUFF čokolada za kuhanje je veselj za vsako gospodinjico

SUKNO TEOKAROVIC

LJUBLJANA GRADIŠČE 4 NASPROTI DRAME

Prvovrstno za vsa oblačila in uniforme

Rekord današnjih dni sta nizka cena in poznana odlična kvaliteta